

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

TRAKŲ R. LENTVARIO MOTIEJAUS ŠIMELIONIO GIMNAZIJOS VEIKLOS KOKYBĖS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2015-12-30 Nr. A-35

Vilnius

IŽANGA

Vizito laikas – 2015 m. lapkričio 23–27 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Alma Finagėjevienė, vadovaujančioji vertintoja, atsakinga už veiksmingą išorės vertintojų komandos narių darbą, bendradarbiavimą su gimnazijos vadovais renkant pirminę informaciją apie mokyklos veiklą, gimnazijos vadovų supažindinimą su išankstiniais komandos vertinimais, išorinio vertinimo ataskaitos projekto ir galutinio varianto parengimą bei pateikimą gimnazijai;

Dalia Lėckaitė, atsakinga už pirmos srities „Mokyklos kultūra“ 1.1., 1.2., 1.4., 1.3.1., 1.3.2. rodiklių vertinimą;

Jolita Marcinkevičienė, atsakinga už antros srities „Ugdymas ir mokymasis“ 2.3., 2.4., 2.5., 2.6. rodiklių vertinimą;

Alma Uznė, atsakinga už trečios „Pasiekimų“ srities ir antros srities „Ugdymas ir mokymasis“ 2.1., 2.2. rodiklių vertinimą;

Loreta Kačiušytė-Skrantai, atsakinga už ketvirtos srities „Pagalba mokiniui“ ir pirmos srities „Mokyklos kultūra“ 1.3.3. rodiklio vertinimą;

Rita Rasikienė, atsakinga už penktos srities „Mokyklos strateginis valdymas“ vertinimą.

Išorės vertintojai stebėjo ir protokolavo 128 užsiėmimus: 120 pamokų ir 8 kitas veiklas (klasės valandėlę, neformaliojo švietimo būrelius, konsultacijas). Vizito metu buvo gilinama mokinių ir mokytojų veiklą pamokose, po pamokų, gimnazijos vadovų ir aptarnaujančio personalo veiklą. Išorės vertintojai kalbėjosi su mokyklos vadovais, kitais darbuotojais, savivaldos institucijų atstovais, mokiniais ir jų tėvais, gimnazijos socialiniais partneriais. Analizuoti gimnazijos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo, kiti įstaigos dokumentai. Vertintojai stebėjo veiklas natūralioje aplinkoje: darbo vietose, klasėse, koridoriuose. Vertinant mokyklos veiklą, vadovautasi Bendrojo lavinimo mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo tvarkos aprašo vertinimo rodikliais, atsižvelgta į šiuo metu galiojančias Bendrąsias programas, mokyklos veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Išorės vertintojai dažniausiai vartojo šiuos aprašomosios veiklos kokybės vertinimus:

„labai gerai“ – veikla veiksminga, spartus tobulėjimas, išskirtinė, kryptinga, savita, labai paveiki, originali, ypatinga, nepriekaištinga, kūrybiška, įspūdinga – suprasdami, kad minimą veiklą galima paskleisti šalyje, už mokyklos ribų (4 lygis);

„gerai“ – veikla viršija vidurkį, turi savitų bruožų, tinkama, paveiki, potenciali, lanksti – suprasdami, kad minimą veiklą, patirtį verta skleisti gimnazijoje (3 lygis);

„neblogai“ – veikla patenkinama, vidutiniška, nesisteminga, priimtina, neišskirtinė – veikla gimnazijoje tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti (2 lygis).

Išskiriant mokyklos stipriuosius bei tobulintinus veiklos aspektus, greta teiginių nurodomos temos ar veiklos rodikliai ir vertinimo lygiai (pvz., 4.3. – 3 lygis, 1.1.5. – 3 lygis ir t. t.), kuriuos gimnazija gali perskaityti, pasitikslinti, naudodamasi Bendrojo lavinimo mokyklos įsivertinimo rekomendacijų veiklos rodikliais.

Išorės vertintojų komanda įsitikinusi, kad gimnazija gali tobulinti veiklą savo jėgomis, bendradarbiaudama su šalies švietimo institucijomis ir įgyvendinamų projektų partneriais.

Mokyklos konteksto duomenys pateikti lentelėse 6 priede.

Dėkojame mokyklos administracijos komandai – direktoriui ir pavaduotojams – bei visam gimnazijos kolektyvui už bendradarbiavimą ir svetingumą.

I. STIPRIEJI IR TOBULINTI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

MOKYKLOS VEIKLOS STIPRIEJI ASPEKTAI

1. Tradicijos ir ritualai (1.1.2. – 3 lygis).
2. Mokyklos atvirumas ir svetingumas (1.1.5. – 3 lygis).
3. Mokyklos vaidmuo vietos bendruomenėje (1.4.1. – 4 lygis).
4. Partnerystė su kitomis institucijomis (1.4.2. – 4 lygis).
5. Neformalusis švietimas (2.1.5. – 4 lygis) bei kiti mokinių pasiekimai (3.2.2. – 3 lygis).
6. Mokytojo ir mokinio dialogas (2.3.3. – 3 lygis).
7. Bendroji rūpinimosi mokiniais politika (4.1.1. – 3 lygis).
8. Pagalba planuojant karjerą (4.4. – 4 lygis).
9. Valdymo demokratiškumas (5.3.1. – 3 lygis).
10. Lėšų vadyba (5.5.1. – 4 lygis).

MOKYKLOS VEIKLOS TOBULINTINI ASPEKTAI

1. Namų darbai (2.3.5. – 2 lygis).
2. Mokymosi veiklos diferencijavimas (2.5.2. – 2 lygis).
3. Vertinimas kaip ugdymas (2.6.2. – 2 lygis).
4. Mokyklos savęs vertinimas (5.2. – 2 lygis).
5. Patalpų naudojimas (5.5.3. – 2 lygis) ir aplinkos jaukumas (1.3.3. – 2 lygis).

II. PENKIŲ VEIKLOS SRIČIŲ ĮVERTINIMAS

1. MOKYKLOS KULTŪRA

Mokyklos kultūra Trakų r. Lentvario Motiejaus Šimelionio gimnazijoje yra paveiki (3 lygis).

Mokyklos etosas turi savitų bruožų (3 lygis).

Gera vertinamos gimnazijos vertybės, algesio normos ir principai. Vertybės yra pateiktos mokyklos interneto svetainėje, strateginiame plane, 2015 metų veiklos plane. Vertybės dera su mokyklos vizija ir misija. Mokykla pirminėje informacijoje teigia, kad gimnazija puoselėja ilgametes tradicijas, ypatingą dėmesį kreipia į pagarbą istorijai, kultūrai, šeimos vertybėms. Gimnazijos tarybos nariai, socialinių partnerių atstovai, mokiniai susitikimų su išorės vertintojais metu atpažino ir įvardijo pagrindinę mokyklos vertybę – bendruomeniškumą. Tuo, kad deklaruojamomis vertybėmis realiai vadovaujamosi mokykloje, išorės vertintojai įsitikino analizuodami mokyklos veiklas, bendraudami su tėvais, mokytojais ir mokiniais, stebėdami pamokas. Vertintojai turėjo galimybę įsitikinti, kad skirtingų gebėjimų mokiniai turi galimybę atsiskleisti ir tobulėti dalyvaudami projektuose, renginiuose, integruotose pamokose, olimpiadose. Mokykloje sudaromos palankios sąlygos ugdytis ir specialiųjų poreikių turintiems vaikams. Gimnazijos bendruomenės nariai yra susitarę, koks elgesys yra tinkamas. Tai yra įtvirtinta ne viename susitarimus reglamentuojančiame dokumente. Pagrindinės nuostatos daugumai yra žinomos ir suprantamos, yra žinoma, kur tuos dokumentus galima rasti, susipažinti, tačiau pasikalbėjus su Vaiko teisių gerovės komisija, susipažinus su mokyklos dokumentacija paaiškėjo, kad ne visiems bendruomenės nariams pavyksta jų laikytis.

Tradacijos ir ritualai yra tinkami. Dauguma bendruomenės narių susitikimuose su išorės vertintojais akcentavo mokykloje puoselėjamas tradicijas ir ritualus. Gimnazijos interneto svetainėje, koridorių stenduose yra pateikiama informacija, susijusi su mokyklos istorija. Kaip papasakojo mokiniai, su mokyklos istorija juos susipažindina klasių auklėtojai, mokytojai. Gimnazijoje yra įkurtas nedidelis muziejus, kuriame kaupiami su šalies, mokyklos istorija susiję eksponatai, Motiejaus Šimelionio asmeniniai daiktai. Mokyklos 50-mečio proga buvo išleistas

specialus lankstinukas. Gimnazija turi savo emblema, mokiniai – uniformą, kurią beveik visi mokiniai vilkėjo išorinio vertinimo metu. Uniforma sukurta prieš trejus metus. Ją kuriant dalyvavo mokiniai, mokytojai, tėvai. Mokykloje organizuojama daug tradicinių švenčių: karnavalai, krikščynos, paskutinio skambučio šventė, išleistuvės, plaukimas baidarėmis mokslo metų pabaigoje, renginiai, skirti valstybinėms šventėms, tradicinės kalendorinės šventės. Pasak mokinių, renginius dažniausiai inicijuoja mokytojai, o mokiniai – juos organizuoja ir dauguma dalyvauja. Kaip papasakojo socialiai partneriai, gimnazijos bendruomenė organizuoja talkas, koncertus bažnyčioje, bibliotekoje, gerumo savaitę, sporto renginius, miesto šventę. Gimnazijoje daug metų buvo vykdomas projektas, kuriame didelis dėmesys skiriamas mokytojams senjorams. Ypač yra didžiuojamasi nuo 2013 metų atnaujinta gražia tradicija – alumnų susitikimai, kurių metu susitinka šią mokyklą baigę įvairių kartų atstovai. Tradicijos ir ritualai šioje įstaigoje turi savitų bruožų ir, vertintojų nuomone, yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

Tapatumo jausmas vertinamas gerai. Didelė bendruomenės narių dalis didžiuojasi ir tapatinasi su mokykla. Atliekant 2013 m. vidinį mokyklos įsivertinimą, dauguma mokinių teigė, kad didžiuojasi savo gimnazija, kad čia sudaromos lygios galimybės įvairių kultūrų ir tradicijų žmonėms reikšti savo tapatumą. Išorės vertintojams mokiniai papasakojo, kad dėl gerų santykių jie nenorėtų mokytis kitoje mokykloje. Mokytojai tapatinasi su mokykla būdami aktyvūs, dalyvaudami įvairiuose projektuose. Pokalbiuose su išorės vertintojais mokytojai ir mokiniai džiaugėsi neformalaus ugdymo pasiekimais, vykdytais ir vykdomais projektais. Informacija apie pasiekimus nuolat skelbiama gimnazijos interneto svetainėje, mokiniams įteikiami padėkos raštai. 2013 m. vidinio įsivertinimo metu dauguma tėvų parašė, jog didžiuojasi, kad vaikai lanko šią mokyklą. Tėvai rinko parašus ir aktyviai rėmė iniciatyvas renovuoti mokyklos pastatą, skirti mokyklai mokyklinį autobusiuką. Tėvai yra kviečiami vykti į edukacines keliones, dalyvauti ir budėti mokyklos reginiuose. Atskirų klasių auklėtojai planuoja ir vykdo individualias bendravimo veiklas su savo klasių tėvais. Nepaisant to, minėtas įsivertinimas atskleidė ir silpnąją mokyklos pusę – vangoką mokinių tėvų dalyvavimą gimnazijos veikloje. Dauguma tėvų prisipažino, kad mažai prisideda prie gimnazijos gyvenimo, teigiamo įvaizdžio kūrimo ir problemų sprendimo. Remiantis įsivertinimo išvadomis ir rekomendacijomis, kaip pasakojo tėvai ir mokytojai, gimnazijoje organizuojama daugiau veiklų, kuriose gali dalyvauti mokinių tėvai, didesnis dėmesys skiriamas tėvų švietimo ir informavimo sistemos aktyvinimui.

Bendruomenės santykiai turi savitų bruožų. Išorės vertintojams pateiktoje pirminėje informacijoje apie mokyklą, pokalbiuose su gimnazijos bendruomenės nariais kaip išskirtinis gimnazijos bruožas minima puiki gimnazijos atmosfera, tai, kad gimnazijos psichologinę ir socialinę aplinką lemia šilti, draugiški mokytojų ir mokinių tarpusavio santykiai, atviras ir konkretus gimnazijos vadovų ir mokytojų dialogas įvairiais darbo klausimais, atviri gimnazijos ryšiai su vietos bendruomene. Susitikimo su išorės vertintojais metu mokiniai pritarė, kad jiems gera mokytis šioje gimnazijoje būtent dėl šilto bendravimo su mokytojais. Mokyklos pateiktoje informacijoje ir pokalbiuose su mokytojais paaiškėjo, kad mokytojai dažnai yra buriami į darbo grupes kuriant įvairius tvarką reglamentuojančius dokumentus, planuojant mokyklos veiklą ir pan. Gimnazijoje demokratiškai sprendžiama apsirūpinimo vadovėliais situacija, kuomet komisijoje dalyvauja visų metodinių grupių nariai. Pagarbius santykius patvirtina ir tai, kad tiek mokiniai, tiek mokytojai pasakojo, kad mokiniai yra skatinami už įvairius laimėjimus: pasidžiaugiama jais mokyklos interneto svetainėje, pagiriami per tėvų susirinkimus, įteikiamos padėkos, organizuojamos ekskursijos, mokytojai taip pat skatinami padėkomis, išvykomis ir pan. Mokykla didžiuojasi tvirtais bendruomenės ryšiais, tačiau įvairių planų pateiktose situacijų analizėse pastebi ir nebijo įsivardinti silpnynes: nepakankamas mokinių tėvų įsitraukimas į gimnazijos veiklą, netinkamas atskirų mokytojų bendradarbiavimas, prasta dalies mokinių kultūra. Tuo vadovaujantis 2013–2014 metais buvo išsikeltas vienas iš tikslų – efektyvinti švietimo pagalbą mokiniui. Siekiant įgyvendinti šį tikslą, buvo skatinamas švietimo pagalbos mokiniui specialistų bendradarbiavimas. Iš informacijos pateiktos rajono savivaldybės tarybai paaiškėjo, kad Vaiko gerovės komisijos veikla pradėjo daugiau orientuotis į nuolatinį bendradarbiavimą su dalykų mokytojais, klasių auklėtojais, Trakų rajono PPT, policija.

Gimnazijos atvirumas ir svetingumas – stiprusis veiklos aspektas (vertintas gerai) – pasireiškia tuo, kad čia dažnai lankosi įvairūs svečiai, daug bendradarbiaujama su šalies ir užsienio mokyklomis, įvairiais socialiniais partneriais. Mokykla visada atvira svečiams, kurių sulaukia net iš Japonijos. Įėjus į mokyklą visus svečius pasitinka ir išlydi svetingi budėtojai, tačiau mokiniai su išorės vertintojais sveikinosi vangokai. Pasak mokyklos direktoriaus bei Lentvario kultūros centro direktorės, gimnazija atvira nevyriausybinėms organizacijoms, miestelio jaunimui. Mokykla turi savo interneto svetainę, kur nuolat talpinama visa pagrindinė mokyklos informacija: pagrindiniai dokumentai, jų projektai, mokinių pasiekimai, tėvams aktuali mokinių priėmimo tvarka, renginiai, kita įvairi veikla ir pan. Mokykla atvira pristatydamą savo pasiekimus tėvams, miestelio bendruomenei. Direktorius ataskaitoje rajono savivaldybės tarybai rašo, apie tai pasakojo ir tėvai, mokytojai, kad mokinių tėvai, globėjai sistemingai informuojami apie jų vaikų pasiekimus. Informacija pateikiama klasės bei visuotinių susirinkimų metu, klasių auklėtojams asmeniškai bendraujant su tėvais. Informavimui sėkmingai panaudojamas ir elektroninis dienynas, kuriame mokytojai gali operatyviai pateikti informaciją mokiniams ar jų tėvams. Tėvai elektroniniu paštu gauna mokyklos naujienlaiškį. Neturintiems interneto tėvams informacija pateikiama spausdinta, pagal poreikį sudaromos galimybės susitikti su pedagogais.

Išorės vertintojai 120 stebėtų pamokų vertino mokinių ir mokytojų santykius, tvarką, klasės valdymą.

Santykių, tvarkos, klasės valdymo pamokose apibendrintas vertinimas (N=120)

1 lentelė

Įvertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Pamokų skaičius	20	68	28	4
Procentinė išraiška	16,7 proc.	56,7 proc.	23,3 proc.	3,3 proc.

Iš pateiktos lentelės daroma išvada, kad santykiai, tvarka ir klasės valdymas 73,4 proc. stebėtų pamokų vertinami labai gerai ir gerai. Šiose pamokose mokiniai drąsiai reiškė savo nuomonę, pasitikėjo vieni kitais ir mokytoju, nuoširdžiai bendravo su mokytojais, mokiniai jautėsi saugūs, drąsiai atsakinėjo į klausimus, klausinėjo patys, komentavo, buvo mandagūs, dauguma laikėsi susitarimų, vyravo draugiški santykiai, palankus mokymuisi mikroklimatas. Puiki atmosfera mokiniams klausti užfiksavo 8a kl. matematikos pamokoje, aiškūs susitarimai pastebėti 8c kl. biologijos, 11ab (4) kl. anglų k., pasitikėjimu grįstus santykius, kuomet mokiniai nesivaržė drąsiai klausti, išorės vertintojai užfiksavo 8b kl. kūno kultūros, 11ab (1) kl. anglų k. modulio, 12ab kl. istorijos pamokose, 11ab kl. chemijos pamokoje mokytoja ir mokiniai išklauė vieni kitų, mokinys nuoširdžiai padėjo mokytojai susitvarkyti su kompiuteriu 8b kl. fizikos pamokoje, puikus klasės valdymas pastebėtas 8a kl. lietuvių k. pamokoje, 9a kl. etikos ir 11 ab kl. teatro pamokose mokytojai kartu su mokiniais diskutavo, vyravo pasitikėjimo atmosfera ir kt. Dažniausiai labai gerus santykius, gerą tvarką bei klasės valdymą išorės vertintojai užfiksavo 8 ir 11 klasėse. Prasčiausia tvarka pamokose užfiksavo penktadienį. Iš stebėtų pamokų koreliacinės analizės matyti, kad geri santykiai daro teigiamą įtaką mokymui ir mokymuisi, pagalbai mokantis ir pasiekimams.

Mokyklos vertybės, tradicijos ir ritualai, mokyklos atvirumas ir svetingumas yra išskirtiniai mokyklos bruožai, kurie yra ypač svarbūs mokyklos bendruomenei ir yra nuolat puoselėjami. Geri bendruomenės santykiai, mokyklos atvirumas sudaro prielaidas siekti aukštesnės ugdymo kokybės.

Gimnazijos pažangos siekiai yra pakankamai kryptingi (3 lygis).

Asmenybės raidos lūkesčiai tinkami. Mokinių asmenybės raidos lūkesčius mokykla realizuoja per ugdymosi poreikių tenkinimą, neformalųjį ugdymą, dalyvavimą projektuose, bendradarbiavimą su užsienio ir šalies mokyklomis, įvairiais socialiniais partneriais, socialinę veiklą, skatindama mokinius dalyvauti olimpiadose, konkursuose, puoselėdama mokyklos vertybes, svetingai priimdama mokyklos svečius. Gimnazijos švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos apraše detalai reglamentuota pagalba mokiniui mokantis, socialinė, psichologinė pagalba. Į šią

veiklą įtraukiami mokyklos vadovai, visi mokytojai ir mokykloje dirbantys specialistai. Tai ir konsultavimas, ir elgesio korekcija, ugdymo diferencijavimas, socialinių įgūdžių formavimas ir pan. Mokykla turi specialiojo ugdymo klases, todėl šių vaikų ugdymui skiriamas ypatingas dėmesys, gimnazijoje įsteigti mokytojų padėjėjų etatai. Apie teikiamą pagalbą išorės vertintojams pasakojo mokiniai, Vaiko gerovės komisijos nariai. Mokykla stengiasi užtikrinti mokinių saugumą. Tam tarnauja įvairios patvirtintos tvarkos, vykdomas mokytojų ir mokinių budėjimas pertraukų metu. Klasių auklėtojai kontroliuoja mokinių elgesio taisyklių žinojimą ir jų laikymąsi. 2013 metais, tiriant mokyklos etosą, dauguma tėvų išreiškė nuomonę, kad mokykloje jų vaikai jaučiasi saugūs. Šio vertinimo metu paaiškėjo, kad jausdamiesi saugiai didesnė dalis mokinių klasėje gali laisvai reikšti savo nuomonę, tačiau nemaža dalis tai gali daryti ne visada. Du trečdaliai vyresniųjų klasių mokinių atsakė, kad sąlygos jų tobulėjimui ir savitumui išreikšti yra geros ir patenkinamos. Mokykla, siekdama atliepti vaikų lūkesčius, norėdama užtikrinti gerą psichologinę savijautą, tiria penktokų adaptaciją, mokinių patiriamą stresą mokykloje, patyčių paplitimą mokykloje ir kt. Išsiaiškinta, kad mokykloje dauguma mokinių jaučiais gerai ir labai gerai, tačiau apie trečdalis septintokų mokykloje jaučiasi kartais saugiai, kartais nesaugiai. Apie pusė septintokų patvirtino, kad mokytojai niekada nesityčioja iš jų, tačiau dalis 7 ir 6 klasės mokinių teigė, kad mokytojai kartais tyčiojasi iš kitų mokinių. Kaip pasakojo mokytojai susitikimo su išorės vertintojais metu, jie analizavo šių tyrimų rezultatus, juos pristatė tėvams, tačiau tai tik iš dalies buvo siejama planuojant tolimesnę gimnazijos veiklą, mokytojų kvalifikacijos tobulinimą.

Gerai mokinių mokymosi pasiekimų lūkesčiai, jie realizuojami per mokymosi programų pasiūlą, neformalųjį švietimą, plačią projektinę veiklą. Iš gimnazijos pateiktų dokumentų ir informacijos išorės vertintojai daro išvadą, kad mokykloje klasių valandėlių metu, Mokytojų tarybos posėdžiuose yra stebimi ir analizuojami mokinių akademiniai pasiekimai, identifikuojami mokymosi sunkumai, apie kuriuos informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo. Mokinių pasiekimų analizės tvarką reglamentuoja mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo aprašas. Kaip numato bendrieji ir mokyklos ugdymo planai, mokiniams besimokantiems pagal vidurinio ugdymo programas, bendradarbiaujant dalykų mokytojams, mokiniams ir jų tėvams, sudaromi mokinio individualūs planai. Susitikimo metu su išorės vertintojais Mokinių tarybos atstovai papasakojo, kad juos tenkina esamų pasirenkamųjų dalykų, modulių pasiūla, jie turi galimybę pasirinkti bei keisti dalykus ir kursus pagal savo gebėjimus, polinkius ir poreikius. Mokiniai realiai suvokia mokyklos finansines galimybes realizuoti individualius mokymosi poreikius. Atsižvelgiant į gebėjimus, pavieniai mokiniai mokosi pagal pritaikytas, individualias programas, silpniau besimokantiems mokiniams teikiama mokymosi pagalba. Gabesnieji mokiniai savo lūkesčius gali realizuoti ruošdamiesi olimpiadoms, dalyvaudami neformaliajame ugdyme. Visi mokiniai pertraukų metu, po pamokų gali konsultotis su mokytojais. Siekiant mokinių mokymosi motyvacijos vykdomi įvairūs projektai, kurių įgyvendinimo metu mokiniai ugdomi netradicinėmis formomis, siekiama išsiaiškinti tolimesnės karjeros lūkesčius, pomėgius. Iš pokalbių su mokiniiais paaiškėjo, kad juos tenkina gimnazijos ugdymo kokybė, tačiau, išorės vertintojų nuomone, mokinių mokymosi lūkesčiai galėtų būti aukštesni, jei mokykla dažniau ir giliau analizuotų mokinių pasiekimus ir lygintų juos su kitų šalies mokyklų ugdymo rezultatais.

Mokyklos kaip organizacijos pažangos siekiai yra paveikūs. Mokykla savo planuose rašo, kad įvairius mokyklos dokumentus, reglamentuojančius ugdymo procesą, tvarką, rengia sudarytos darbo grupės. Tokiu būdu dauguma bendruomenės narių dalyvauja mokyklos valdyme, darbo organizavime, tampa ne tik vykdytojais, bet ir atsakingais už sprendimų priėmimą ir įgyvendinimą. Mokyklos pažangai tarnauja ir gerai veikiančios gimnazijos savivaldos institucijos. Pirmo susitikimo metu su išorės vertintojų komandos vadove mokytojai papasakojo, kad jie bendrauja ir bendradarbiauja tarpusavyje: pasitarimų metu tariasi dėl ugdymo kokybės, per pertraukas aptaria mokinių mokymosi ir gyvenimo problemas. Mokyklos, kaip organizacijos, pažangos siekiai atsiskleidžia per plačią projektinę veiklą, plačius ryšius. Mokytojai tobulina savo kvalifikaciją, dalyvauja seminaruose. Mokytojai aktyvūs vykdydami projektus, vesdami seminarus, skaitydami pranešimus konferencijose. Siekiant mokyklos, asmeninės mokytojų ir mokinių pažangos, nuo

praėjusių mokslo metų mokytojai pradėjo rengti asmeninės pedagoginės ir metodinės veiklos suvestines, o šiais mokslo metais, bendru susitarimu, klasių auklėtojai kaupia ir pildo mokinių asmeninės pažangos stebėjimo lapus. Tikimasi, kad šie dokumentai padės giliau analizuoti mokytojų pasiekimus, jų darbo tobulintas sritis, motyvuos mokinius, leis palyginti individualią kiekvieno mokinio pažangą. Tikėtina, kad gimnazijos bendruomenės kryptingi pažangos siekiai formuos dar ambicingesnius lūkesčius ir padės juos įgyvendinti.

Tvarka mokykloje yra tinkama (3 lygis), išskyrus aplinkos jaukumą, kuris vertinimas patenkinamai (2 lygis), ir yra tobulintinas mokyklos veiklos aspektas.

Darbo tvarka ir taisyklės vertinami gerai. Mokyklos bendruomenė stengiasi užtikrinti tinkamą tvarką gimnazijoje. Šiuo metu mokyklos interneto svetainėje galima rasti daugiau nei 30 dokumentų (tvarkų, taisyklių, aprašų), kurie reglamentuoja mokyklos ugdymo procesą, visų bendruomenės narių bendro gyvenimo, darbo ar veiklos taisykles. Taisyklės labai detalios, aiškios. Šios tvarkos parengtos įvairiu laikotarpiu, dauguma atnaujinta 2015 m. Kaip papasakojo mokytojai ir mokyklos administracija, jos buvo kuriamos atsiradus vidiniam poreikiui, ir tai darė patys mokytojai. Esamos tvarkos sudaro prielaidas labai aiškiems susitarimams, vienodas galimybes visiems jaustis saugiams, produktyviai mokytis ar dirbti, spręsti iškilusias problemas. Pagrindinė informacija sukurtose tvarkose nesidubliuoja, tačiau visiems būtų patogiau jomis vadovautis, jei jose nebūtų papildančių ar net pasikartojančių reikalavimų. Stebint pamokas, analizuojant mokyklos veiklą, pasikalbėjus su mokytojais, mokiniais paaiškėjo, kad bendruomenės nariai žino ir laikosi numatytų taisyklių, tačiau išorės vertinimo metu užfiksuota, kad į pamokas pavėlavo 73 mokiniai. Siekiant tvarkos pertraukų metu koridoriuose ir valgykloje budi mokytojai ir mokiniai. Klasėse yra pakabintos mokinių elgesio taisyklės. Užtikrinti tvarką mokykloje padeda ir pagalbinis personalas.

Pageidaujamo elgesio skatinimas gimnazijoje potencialus. Siekiant mokinių pozityvaus elgesio mokykloje, įgyvendinamos prevencinės programos, atliekami tyrimai. Praėjusiais mokslo metais mokytojų darbo grupė patobulino mokinių elgesio taisykles. Šiame dokumente labai detalios reglamentuotos mokinių elgesio taisyklės, konfliktinių situacijų valdymo tvarka, skatinimo priemonės. Pokalbyje su išorės vertintojais mokiniai papasakojo, kad už gerą mokymąsi, pasiekimus jie yra skatinami padėkos raštais, kelionėmis ar net mažomis dovanėlėmis. Jie taip pat žinojo apie mokykloje taikomas drausminimo priemones. Gimnazijoje sukurtoje nuobaudų ir mokinių skatinimo sistemoje vyrauja pusiausvyra. Klasių auklėtojų planuose yra rašoma, apie tai pasakojo ir patys mokytojai, kad klasių auklėtojai veda klasės valandėles, kurių metu kalbama apie mokinių pamokų lankomumą, ugdymo rezultatus, santykius. Pasak mokytojų, klasių auklėtojai, socialiniai pedagogai informuoja tėvus apie probleminius mokinius. Socialiniai pedagogai nuolat palaiko ryšį su mokinių, kurie linkę be pateisinamos priežasties praleisti pamokas, tėvais. Pirminėje informacijoje apie mokyklą pateikiami duomenys apie mokinių lankomumą. Paaiškėjo, kad pastaruoju metu situacija yra pagerėjusi, tačiau dar yra nemažai be pateisinamos priežasties praleidžiančių pamokas mokinių skaičius. Išorinio vertinimo metu pamokose nedalyvavo 14,4 proc. sąrašuose esančių mokinių. Gimnazijoje patvirtintas pamokų lankomumo apskaitos ir gimnazijos nelankymo prevencijos tarnos aprašas sudaro prielaidas nuosekliai ir sistemingai analizuoti nelankymo problemas. Mokykloje skatinamas mokinių pozityvus elgesys ir tvarka padeda išreikšti mokyklos puoselėjamas vertybes.

Aplinkos jaukumas patenkinamas. Gimnazijoje yra dalis (apie 20 proc.) įrengtų ir atnaujintų, mokinių ugdymosi poreikius tenkinančių kabinetų (pavyzdžiui, informacinių technologijų, muzikos, dailės, technologijų, biologijos ir kt.). Gražiai suremontuotas ir įrengtas mokytojų kambarys. Jaukūs ir pritaikyti mokymuisi biologijos, lietuvių kalbos, vokiečių kalbos kabinetai. Gimnazijos bendruomenė siekia kurti jaukesnę aplinką: išorinio vertinimo metu mokyklos koridoriuose buvo eksponuojami mokinių darbai, mokykla papuošta karpiniais, kitomis žiemos šventės simbolizuojančiomis detalėmis. Vertinimo savaitę atidaryta gimnazistės fotografijų paroda. Pasitelkdama socialinius partnerius, gimnazija stengiasi gražinti aplinką apie mokyklą: įrengti gėlynai, takeliai gimnazijos kiemeliuose. Kasmet savo lėšomis ar rėmėjų pagalba siekiama pasiremontuoti turimas klases, kurios nuolat nukenčia nuo senų vamzdynų ar kitų pastato trūkumų. Vertinimo metu 23 kartus užfiksuota, jog gimnazijos patalpoms reikalingas remontas: sienų dažai,

grindų danga apsilaupę, palangės aptrupėjusios. Informacija, plakatai dažnai sukabinti neestetiskai. Pasitaikė atveju, kai pamokos metu ant stalų likdavo sukeltos kėdės, ant grindų primėtyta saulėgražų, priemonės apdulkėjusios. Mokyklos klasėse mokiniai palieka viršutinius rūbus (gimnazija neturi įrengtų rūbinių). Jeigu gimnazijos bendruomenė pasitelktų vidaus bei išorės žmogiškuosius išteklius, surastų lėšų patalpų remontui, inicijuotų mokinių, mokytojų ir darbuotojų požiūrio į mokyklos aplinką kaitą, kūrybiškai ir tinkamai pritaikytų mokinių darbus, tikėtina, sukurtų jaukią ir estetišką darbo ir mokymosi aplinką.

Mokyklos ryšiai yra kryptingi (4 lygis), išskyrus mokyklos įvaizdį ir viešuosius ryšius, kurie vertinami kaip potencialūs (3 lygis).

Labai gerai vertinamas mokyklos vaidmuo vietos bendruomenėje. Iš pokalbių su mokyklos bendruomenės nariais, gimnazijos dokumentų analizės paaiškėjo, kad mokykla glaudžiai bendradarbiauja su įvairiomis Lentvario miestelio institucijomis, t.y. seniūnija, Viešpaties Apsireiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčia, miestelio policija ir kt. Nuolat vyksta tradiciniai bendri renginiai su Lentvario biblioteka, kultūros rūmais, renginiai Parapijos namuose. Besirūpindama miestelio jaunimo laisvalaikiu, gimnazija neatlygintinai leidžia naudotis gimnazijos sporto bei aktų salėmis įvairiems Lentvario meno ir sporto kolektyvams, grupėms. Mokykloje vyksta įvairios šventės, renginiai, kuriuose gali lankytis ir miestelio gyventojai. Gimnazija lanksčiai reaguoja į Lentvario miestelio bendruomenės poreikius. 2013 m., įvertinus situaciją ir siekiant sudaryti sąlygas ugdyti mokinius, turinčius didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, buvo įsteigtos dvi specialiosios klasės. 2015 m. kovo mėnesio naujienlaiškyje teigiama, kad ikimokyklinių grupių tėvams pageidaujant buvo įkurta priešmokyklinio ugdymo grupė. Lentvario pradinės mokyklos direktorė, gimnazijos direktorius pasakojo, kad ketvirtokams, būsimiems gimnazijos penktokams, ir jų tėveliams organizuojamos atvirų durų dienos, kurių metu supažindinama su gimnazijos gyvenimu, keliamais reikalavimais, pasiekimais. Gimnazijos direktorius dalyvauja pradinės mokyklos ketvirtokų išleistuvėse. Gimnazijos mokiniai ir mokytojai inicijuodami įvairius renginius, aktyviai dalyvaudami kitų miestelio institucijų renginiuose bei atsiliepdami į Lentvario bendruomenės lūkesčius prisideda prie mokyklos indėlio svarbos visam miestelio gyvenimui. Vertintojų nuomone, mokyklos vaidmuo vietos bendruomenėje yra labai svarbus, ir tai yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas.

Išskirtinė gimnazijos partnerystė su kitomis institucijomis. Mokyklos bendruomenės nariai susitikimuose su išorės vertintojais akcentavo, kad gimnazijos išskirtinumas yra labai platus ryšiai su įvairiomis institucijomis, organizacijomis, įmonėmis: Lentvario seniūnija, Vaikų dienos centru „Akimirka“, policija, UAB „Emiras“, „Bočių“ draugija, globos namais, Lentvario kultūros rūmais, Lentvario biblioteka. Mokyklos svetainėje pažymėta, kad gimnazija labai daug bendradarbiauja su įvairiomis užsienio, šalies, rajono ir miestelio institucijomis vykdydama įvairius projektus, dalyvaudama ir organizuodama renginius ir pan. Partnerystė yra nukreipta keliomis kryptimis: siekiant tobulinti ugdymo kokybę, pedagogų kvalifikaciją, užtikrinti mokinių saugumą ir pagalbą, skatinti mokinių mokymosi motyvaciją, sėkmingą ateities karjeros pasirinkimą. Palaikomi ryšiai su bendrojo ugdymo, sporto ir meno mokyklomis. Prekybos verslo mokykla, Edukologijos universitetu, Trakų suaugusiųjų mokymo centru, Trakų švietimo centru. Pasak Lentvario seniūno, mokiniai ir patys dažnai rodo bendravimo iniciatyvas, domisi seniūnijos gyvenimu, eina į vaikų globos namus, savo pilietines nuostatas demonstruoja bendraudami su gyventojais prieš rinkimus. Mokykla mano, tuo įsitikino ir išorės vertintojai, kad aktyvus bendradarbiavimas su socialiniais partneriais plėtoja socialinius ryšius, plečia ugdytinių akiratį, sudaro prielaidas ugdytis kitose erdvėse, garsina gimnazijos vardą, viešina pasiekimus, skatina didžiulius savo mokykla, jos mokinių ir mokytojų pasiekimus. Partnerystė su kitomis institucijomis išskirta kaip stiprusis veiklos aspektas.

Mokyklos įvaizdis ir viešieji ryšiai paveikūs. Gimnazija savo įvaizdį kuria įvairiomis formomis informuodama visuomenę apie savo veiklą, pasiekimus. Susitikimuose su išorės vertintojais bendruomenės atstovai pažymėjo, kad palaikomi graudūs ryšiai su socialiniais partneriais, interneto svetainėje talpinama informacija apie gimnazijos istoriją, vykdomus projektus, mokinių pasiekimus įvairiuose konkursuose, dalykų olimpiadose, sporto renginiuose. Leidžiamas

mėnesinis elektroninis gimnazijos naujienlaiškis, kuriame pristatomos praėjusio mėnesio bei ateinančio mėnesio veiklos, apie savo pasiekimus pranešama rajono laikraščiuose. Dalyvaujama ir vykdydama respublikinius ir tarptautinius projektus, palaikydama glaudžius ryšius su miestelio institucijomis, su buvusiais abiturientais, gimnazija puoselėja savo teigiamą įvaizdį. Išanalizavę mokyklos interneto svetainę, išorės vertintojai siūlo pateikti platesnę informaciją apie neformaliojo švietimo būrelius ir jų veiklą, taip pat plačiau tikslinga būtų čia atspindėti mokytojų metodinę veiklą.

Gimnazijos vaidmuo vietos bendruomenėje, ilgametė, tikslinga ir nuosekli partnerystė tarnauja mokyklos vertybių puoselėjimui, ugdymo kokybės gerinimui, mokinių socializacijai.

2. UGDYMAS IR MOKYMASIS

Gimnazijos ugdymas ir mokymasis vertinamas gerai (3 lygis).

Bendrasis ugdymo organizavimas geras (3 lygis), išskyrus rodiklį „Neformalusis švietimas“, kuris vertinamas labai gerai (4 lygis) bei rodiklį „Ugdymo planai ir tvarkaraščiai“, kuris vertinamas patenkinamai (2 lygis).

Gimnazija tinkamai įgyvendina ikimokyklinio, priešmokyklinio, pagrindinio, vidurinio ir specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams pritaikytas programas ir su šiomis programomis susijusias neformaliojo vaikų švietimo programas. Mokytojų parengti ilgalaikiai planai ir ugdymo programos dažniausiai atitinka mokinių poreikius ir interesus, suderinti su kuruojančiu direktoriaus pavaduotoju ugdymui, aptarti dalykų metodinėse grupėse. Metodinėje taryboje aptarta ilgalaikių planų ir programų rengimo forma ir struktūra, susitarta dėl bendrų reikalavimų (tikslas, nuostatos/uždaviniai, klasės situacijos analizė, pamokos vertinimas, mokymo (-si) priemonės), o dalykų metodinėse grupėse nuspręsta planuoti atsižvelgiant į dalyko specifiką, t. y. numatant turinio temą, ugdymus gebėjimus, rekomenduojamos veiklos kryptis (metodus), integraciją ir t. t. Iš pokalbių ir peržiūrėjus parengtus mokytojų ilgalaikius planus galima teigti, kad dauguma mokytojų koreguoja planus atsižvelgiant į kintančią situaciją per mokslo metų. Taip pat nustatyta, kad kai kurių dalykų ilgalaikiuose planuose (istorijos, gamtos ir žmogaus, biologijos, kūno kultūros ir kt.) suplanuotų ugdymo proceso trukmė yra 1 savaitė ilgesnė nei turėtų būti pagal LR Švietimo ir mokslo ministro 2015-06-16 įsakymą Nr. 614.

Ugdymo planai ir tvarkaraščiai neišskirtiniai. Ugdymo planą rengė direktoriaus įsakymu sudaryta darbo grupė iš vadovų ir pedagogų, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-45 patvirtintais 2015–2016 ir 2016–2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais. Ugdymo planas su steigėju suderintas iki prasidedant naujiems mokslo metams, tačiau direktoriaus įsakymu patvirtintas 2015-09-02, o su gimnazijos taryba suderintas tik 2015-09-08, t. y. nesilaikant LR Švietimo ir mokslo ministro 2015-05-06 įsakymo Nr. 457 26 punkto (vadovas tvirtina iki mokslo metų pradžios, suderinęs su Gimnazijos taryba). Išanalizavus pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planus, vertintojai pastebi, kad juose dažniausiai atspindi gimnazijos kontekstas, užtikrinamas mokymosi programos tęstinumas ir perimamumas, mokiniai turi galimybę laisvai rinktis siūlomus pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius ir neformalųjį švietimą. Ugdymo plane yra numatytas ugdymo organizavimas, ugdymo programų įgyvendinimas, integravimo galimybės, mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimas, pamokų paskirstymo lentelės ir t. t. Ugdymo plane trims dalykams panaudojamos pamokos mokinių poreikiams tenkinti: skiriamos konsultacijos lietuvių kalbai, anglų kalbai, fizikai. Iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, kad jie dar norėtų matematikos konsultacijų. Analizuojant mokomųjų dalykų santykį su bendrųjų ugdymo planų reikalavimais, nustatyta, kad pilietiškumo pagrindų 9-oje klasėje nėra, o 10-je klasėje – tik 1 valanda, tai prieštarauja Bendrųjų ugdymo planų 124 punktui. Pamokų tvarkaraščiai sudaromi iš esmės laikantis bendrųjų reikalavimų, atsižvelgiant į gimnazijos galimybes. Iš pokalbių su mokiniais ir gimnazijos vadovais bei pamokų tvarkaraščių galima teigti, kad 5 proc. 11-ų kl. mokinių ir 10 proc. 12-ų kl. mokinių turi 3 ir daugiau langų per savaitę. 11–12-ų klasių mokiniai laisvų pamokų metu gali gilinti žinias su kita grupe (klase) pasirinktų dalykų pamokose, iš anksto

aptarus dėstomo dalyko temą su mokytoju. Pertraukų trukmė tarp 6 ir 7 ir 7 ir 8 pamokų yra po 5 minutes, tai prieštarauja Lietuvos higienos normos HN 21:2011 95 punktui.

Ugdymo ir mokytojų ilgalaikiuose planuose tinkamai numatomi tarpdalykiniai ryšiai, dalykinių ir bendrųjų gebėjimų integracija. Organizuodami projektinę veiklą, gimnazijos mokytojai dažnai organizuoja bendrus renginius. Skirtingų dalykų mokytojai stengiasi kurti bendrus projektus, siekdami integruoti kelis dalykus ir skatindami mokinius patraukliai įsisavinti žinias. Mokytojai, siekdami gerinti gimtojo krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, organizuoja pamokas-ekskursijas muziejuose, vykdo projektus: integruotas istorijos, lietuvių kalbos ir muzikos projektas „Gintaro kelias“, integruotas istorijos ir lietuvių kalbos projektas „Tautos dvasios beiėškant“ ir t. t. Pokalbiuose dauguma Metodinės tarybos narių teigė, kad metodinės grupės planuoja integruotas savaites. Į atskirų dalykų turinį integruojamos edukacinės ir prevencinės ir programos, pavyzdžiui: Etnokultūra, Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, Smurto ir patyčių mažinimo ir kt. programos. Vertinimo savaitę 10 proc. stebėtų pamokų buvo užfiksuota dalykinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymo integracija. Tai stebėta biologijos 8c kl., lietuvių k. 10c, 12b (7), 12b (8) kl., geografijos 6c, 10b kl., dorinio ugdymo (etikos) 5c kl., kūno kultūros 8b kl., integruotoje informacinių technologijų ir anglų k. 6c kl., informacinių technologijų 9b kl., dailės 6a kl., matematikos 9b kl. pamokose.

Iš pokalbių su bendruomenės nariais paaiškėjo, kad pasirenkamųjų programų pasiūla atitinka gimnazijos galimybes ir daugumos mokinių interesus bei poreikius. 11–12 klasių mokiniams siūlomi pasirenkamieji dalykai: psichologija, etnokultūra, vokiečių kalba, kalbos kultūra bei dalykų moduliai: lietuvių kalbos ir literatūros, anglų kalbos, matematikos, istorijos, biologijos, fizikos, o 5-ą klasių mokiniai renkasi pagilintą anglų kalbos mokymą.

Įvairus ir veiksmingas neformalusis švietimas tenkina beveik visų (apie 97 proc.) mokinių saviugdos ir saviraiškos poreikius. Vykdomos 24 neformaliojo švietimo programos, iš kurių 36 proc. skirtos mokinių meniniams, 36 proc. – kalbiniais, 8 proc. – sportiniams, 12 proc. – asmenybės pažinimo, 4 proc. – gamtos mokslų ir 4 proc. – technologijų gebėjimams ir pomėgiams lavinti. Pokalbiuose bendruomenės nariai sakė, kad kiekvienais metais rugsėjo mėnesį neformaliojo švietimo užsiėmimus vedantys mokytojai organizuoja programų pristatymus. Mokiniai gali susipažinti su gimnazijoje vykdomomis neformaliojo švietimo programomis bei veikla ir pasirinkti sau priimtina užsiėmimą ar užsiėmimus. Gimnazijos vadovai teigė, kad kiekvieną pavasarį vykdoma mokinių nuomonių apklausa, į jos rezultatus atsižvelgiama organizuojant neformaliojo švietimo veiklas. Neišnaudotos tik dvi neformaliajam švietimui skirtos valandos dėl nebedirbančios mokytojos. Gimnazijoje neformaliojo švietimo būrelius lanko 65 proc. mokinių, iš jų 11 proc. – du ir daugiau būrelių. Už gimnazijos ribų neformalųjį švietimą lanko 27 proc. mokinių. Neformalusis švietimas gimnazijoje organizuojamas atsižvelgiant į jau susiklosčiusias tradicijas, mokinių poreikius, gimnazijos galimybes. Pirmiausia valandos skiriamos mokinių labiausiai mėgstamoms veikloms ir puikiais pasiekimais garsioms programoms. Populiariausi būreliai gimnazijoje – krepšinio, teatro. 2014 metų pavasarį būrelis „TEDEd klubas“ iniciatyva buvo surengti trys susitikimai gimnazijoje su užsienio šalių studentais iš Turkijos, Afrikos ir Azerbaidžano, kurių metu mokiniai iš studentų pasakojimų susipažino su užsienio šalių kultūra. Išanalizavę surinktą informaciją, vertintojai daro išvadą, kad neformalusis švietimas ir kiti mokinių pasiekimai yra vienas iš stipriųjų gimnazijos veiklos aspektų.

Pamokos organizavimas gimnazijoje neišskirtinis (2 lygis), išskyrus rodiklį „Klasės valdymas“, kuris tinkamas (3 lygis). Tokia išvada grindžiama apibendrintu pamokos planavimo ir organizavimo vertinimu, kuris pateikiamas 2 lentelėje.

Pamokos planavimo ir organizavimo apibendrintas vertinimas (N=120)

2 lentelė

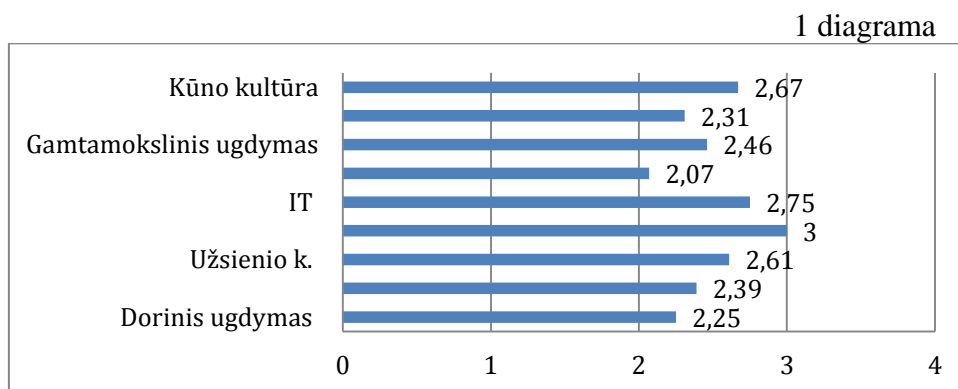
Įvertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Pamokų skaičius	18	30	66	6
Procentinė išraiška	15,0 proc.	25,0 proc.	55,0 proc.	5,0 proc.

Atlikta stebėtų pamokų protokolų analizė parodė, kad 94,2 proc. pamokų mokymo (-si) uždaviniai skelbti, o 5,8 proc. – neskelbti. Dažniausiai pamokose mokymosi uždavinius skelbė pats

mokytojas juos pasakydamas, perskaitydamas iš lapo ar parašytus ant lentos, o kartais demonstruojant IT pateiktyse. 55 proc. stebėtų pamokų uždavinys nukreiptas į mokinių veiklą, nenurodant kriterijais apibrėžto mokymosi rezultato, pavyzdžiui: gebės sukurti pasakojimą apie valstiečių gyvenimą; varysis kamuolį; naudodamiesi nurodytais šaltiniais atsakys į pateiktus klausimus; gilins žinias apie K. Donelaitį, jo epochą ir poemą „Metai“; aiškiai ir raiškiai kalbės pristatant verslo idėją ir t. t. 40 proc. stebėtų pamokų fiksuotas labai geras ir geras pamokos planavimas ir organizavimas, buvo konkretūs į pamatuojamą veiklos rezultatą orientuoti pamokos uždaviniai (veikla, sąlygos, laukiamas pamatuojamas rezultatas). Tai stebėta technologijų 6b, 1 spec. kl., matematikos 8a kl., anglų k. 6c (7), 11a,b (4), 11a,b (1), 12a,b (3) kl., muzikos 5b kl., lietuvių k. 11b (2) kl., fizikos 9b kl., matematikos 9a kl., žmogaus saugos 3 spec. kl., geografijos 6c kl. pamokose. Uždavinio formulavimą kaip stiprųjį pamokos aspektą išorės vertintojai nurodė 22 (18,3 proc.) pamokose, o kaip tobulintiną – 17 (14,2 proc.).

40 proc. stebėtų pamokų veiksmingai ir tinkamai derėjo uždavinys, ugdymo turinys, metodai ir mokymo priemonės. Tai stebėta lietuvių k. 10c, 11b (2) kl., fizikos 9b kl., biologijos 8c, 12a kl., geografijos 6c kl., informacinių technologijų 9b kl., muzikos 9b kl., istorijos 12a,b (modulis) kl., matematikos 7b, 8a, 9a, 9b kl., anglų k. 6a (6), 9b (4), 11a,b (1) kl., kūno kultūros 5b, 5c kl., psichologijos 12b kl. pamokose. Pamokos planavimo ir organizavimo vertinimo palyginimas pagal dalykų blokus pateikiamas 1 diagramoje.

Pamokos planavimo ir organizavimo vertinimo palyginimas pagal dalykų blokus

Iš diagramos matyti, kad geriausias pamokos organizavimas fiksuotas matematikos pamokose, kuriose dažniausiai mokytojai tinkamai organizavo veiklą, taikyti ugdymo (-si) būdai, metodai ir mokymo priemonės derėjo tarpusavyje, atitiko mokinių gebėjimus.

Daugumoje (73,5 proc.) pamokų mokiniai įtraukti į aktyvią veiklą, sukurta darbinė atmosfera, palaikytos mokinių idėjos bei iniciatyvos, buvo aiškūs susitarimai dėl tvarkos ir taisyklių pamokoje. Geras klasės valdymas stebėtas lietuvių k. 5b, 6a,c, 8a kl., kūno kultūros 5b, 8b kl., istorijos 6c kl., informacinių technologijų 12a kl., šokio 12a kl., matematikos 10c kl. pamokose.

Mokymo kokybė gimnazijoje gera (3 lygis), o rodikliai „Išmokimo stebėjimas“ ir „Namų darbai“ vertinami patenkinamai (2 lygis). Apibendrinti mokymo kokybės vertinimo rezultatai, pagrindžiantys vertinimo išvadas 120 vertintų pamokų pateikti 3 lentelėje.

Mokymo kokybės stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=120)

3 lentelė

Įvertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Pamokų skaičius	16	55	46	3
Procentinė išraiška	13,3 proc.	45,8 proc.	38,4 proc.	2,5 proc.

Iš pateiktos lentelės apie stebėtų pamokų mokymo kokybės vertinimą daroma išvada, kad 59,1 proc. pamokų mokymo kokybė įvertinta labai gerai arba gerai, 40,9 proc. – patenkinamai arba prastai.

Mokymo nuostatos ir būdai tinkami. Peržiūrėjus gimnazijos veiklos planavimo dokumentus, pasikalbėjus su gimnazijos administracija, Metodine taryba galima teigti, kad pamokos kokybės tobulinimui skiriamas tinkamas dėmesys: mokytojai įvairaus lygmens susitikimuose tariausi kaip pagerinti pamokos kokybę, mokymuose įgijo kompetencijų, kokius metodus taikyti, siekiant pažinti kiekvieną mokinį ir jį vertinti, giliau diferencijuoti ir individualizuoti ugdymą, tačiau neskyrė dėmesio išsamiam mokinių mokymosi stilių tyrimui. Patraukli darbinga mokymosi aplinka stebėta daugelyje (71 proc.) pamokų: siūlyta prasminga ir tinkamo lygio veikla, parinkti veiksmingi mokymo būdai, tikslingai derintas visos klasės, grupių ir individualus mokymas. Dauguma (69,2 proc.) stebėtų pamokų tradicinės. Pusėje jų vertintojai fiksavo tiesioginį mokymą, išreikštą aiškinimu, demonstravimu, klausiančiu pokalbiu, kuris tiko beveik visiems arba daugumai mokinių. Dalis (30,8 proc.) stebėtų pamokų šiuolaikiškos arba pamokos su šiuolaikiškos pamokos bruožais. Jose efektyviai derintas individualus, grupių ir visos klasės darbas, tikslingai naudotos IKT padėjo mokiniams mokytis. Labai geras mokymas stebėtas šiuolaikiškose 11 a kl., 11 b(4) kl., 8 b(3) kl. anglų k., 3 kl. žmogaus saugos, 9 b kl. matematikos, 8c kl. biologijos, 12 ab kl. technologijų pamokose, bandytose mokytis šiuolaikiškai 8 a kl. matematikos, 12 b kl. psichologijos, 5 b kl. muzikos, 9 b kl. fizikos, 6 a kl. geografijos ir tradicinėse 9 b kl. muzikos, 1spec. kl. technologijų, 8 a kl., 10 c kl. lietuvių k., 10 b kl. IT pamokose.

Gimnazijoje geras mokymo ir gyvenimo ryšys. Administracija, mokytojai ir mokiniai patvirtino, kad gimnazijos veiklos stiprybė yra įvairi projektinė veikla (žr. Priedą). Jų teigimu, tokia veikla tiesiogiai siejasi su mokomųjų dalykų akademineis pasiekimais, plečia mokinių akiratį, sudaromos palankios sąlygos socialinių įgūdžių tobulinimui. Įgyvendinami projektai, mokiniai praktiškai pritaiko akademines žinias. Didesnėje dalyje (63,3 proc.) stebėtų pamokų tinkamas medžiagos aktualizavimas ir vizualizavimas padėjo mokiniams mokytis. Nuoseklus mokymo pavyzdžius, kai nuo žinių pereinama prie jų praktinio taikymo, vertintojai užfiksavo 7b kl. matematikos, 12a kl., 11a kl. biologijos, 7b kl. lietuvių k., 1 spec. kl., 7b kl., 12ab kl., 5c kl. technologijų, 11ab kl. chemijos, 10b kl., 8b kl. kūno kultūros, 5b kl. istorijos, 6a(6) kl. anglų k., 9b kl. fizikos, 10ab kl. vokiečių k., 9ab(2) kl. rusų k., 6c kl. geografijos, 10b IT kl. pamokose. Aktualizuota mokomoji medžiaga, sieta su mokinių patirtimi, iliustruota gyvenimiškais situacijomis skatino mokinių motyvaciją, iniciatyvumą, sudarė sąlygas aktyviau įsitraukti į mokymosi veiklą, dalyvauti konstruktyviame pokalbyje su mokytoju per 12a kl. tikybos, 8a kl. matematikos, 12ab(3) kl., 11ab(4) kl. anglų k., 9ab(2) kl., 11ab(1) kl. rusų k., 12ab kl., 1 spec. kl. technologijų, 3 spec. kl. žmogaus saugos, 2 spec. kl. integruoto gamtos mokslų kurso, 11a kl. fizikos, 6c kl. biologijos, 8b(3) kl. anglų k., 3 spec. kl. etikos, 10c kl. lietuvių k., 5b kl. dailės, 6a kl. geografijos pamokas.

Mokytojo ir mokinio dialogas yra paveikus, ir tai šios gimnazijos stiprusis veiklos aspektas. Beveik visose (89,2 proc.) stebėtose pamokose mokytojai skelbė pamokos temą ir formulavo uždavinius. Į temos formulavimą ir aiškinimąsi veiksmingai įtraukė mokinius 12b kl. psichologijos, 11ab kl. chemijos, 6c kl., 9c kl., 8a kl., 12b(7) kl. lietuvių k., 8c kl. biologijos, 9b(4) kl. anglų k. pamokose. Tikslų, įtaigų, aiškų pamokos medžiagos pateikimą, skatinantį mokinius dalyvauti pamokoje, vertintojai stebėjo 12a kl. tikybos, 5b kl., 3 spec. kl. istorijos, 7b kl. technologijų, 11ab(1) kl., 11ab(4) kl., 12ab(3) kl. anglų k., 9ab(1) kl., 10ab kl. vokiečių k., 12ab kl. istorijos modulio, 6c kl. IT ir anglų k., 9a kl., 3 spec. kl. žmogaus saugos, 11ab(1) kl. rusų k., 12b(7) kl., 11a(1) kl., 11ab(2) kl., 11b(2) kl., 7a kl., lietuvių k., 11ab kl. teatro, 8b kl. kūno kultūros, 6c kl. biologijos, 11ab(2) kl., 12ab(3) kl., 8a kl. matematikos, 3 spec. kl. etikos, 6 a kl. geografijos pamokose. 72,5 proc. stebėtų pamokų dauguma mokinių suprato mokytojo aiškinimą, demonstravimą ir nurodymus bei gebėjo savarankiškai atlikti užduotis. Labai aiškų, įtaigų mokytojo aiškinimą vertintojai fiksavo 8a kl. matematikos, 11ab(4) kl. anglų k., 3 spec. kl. žmogaus saugos, 6a kl. geografijos pamokose. Tinkamas daugumai mokinių aiškinimas paremtas iliustravimu, demonstravimu, komentavimu, struktūravimu, informacijos sisteminimu stebėtas 7b kl.

matematikos, 10a kl. ir 10b kl., 5b kl. kūno kultūros, 9c kl. technologijų, 6b kl., 10b kl. IT, 12a kl. šokio pamokose.

Išmokimo stebėjimas neišskirtinis. Išorinio vertinimo metu pastebėta, kad planingas, aiškus išmokimo stebėjimas atliekant užduotis, jas atlikus, pamokos pabaigoje pamatuojant individualią pažangą pagal išsikeltą pamokos uždavinį, pamokos aptarimas, apibendrinimas, taikant tikslingus bei informatyvius būdus, užfiksuotas dalyje (22,5 proc.) stebėtų pamokų. Veiksmingai stebėti mokinių išmokimą ir jų asmeninę pažangą pavyko 6a(6) kl., 7a(6) kl. anglų k., 3 spec. kl. istorijos, 9ab(1) kl. vokiečių k., 9b kl., 11 ab(2) kl. matematikos, 10c kl., 8a kl. lietuvių k., 6b kl. žmogaus saugos, 9b kl. fizikos pamokose.

Namų darbų skyrimas gimnazijoje – tobulintinas veiklos aspektas. Pokalbiuose mokiniai teigė, kad apie namų darbus sužino iš elektroninio dienyno arba mokytojai juos skiria pamokos metu. Krūvis nėra per didelis. Vertinimo metu namų darbai buvo skirti arba tikrinti tik 29 pamokose (24,2 proc.). Skirti namų darbai sieti su pamokos tema (9 iš 29 pamokų), paaiškinti (7 iš 29 pamokų). Namų darbų tikrinimas sėkmingai motyvavo mokinius, sudarė natūralias sąlygas perėjimui nuo išmokto prie naujo. Tai pasakytina apie šias pamokas: 9a kl., 5 b kl. matematikos, 6a(6) kl. anglų k., 8a kl., 10c kl. lietuvių k., 9b kl. ekonomikos. 75,8 proc. stebėtų pamokų namų darbai nebuvo skirti, tikrinti. Remiantis elektroninio dienyno informacijos analize, galima teigti, kad dalis mokytojų namų darbus pažymi nesistemiškai, pateikdami abstrakčias neinformatyvias nuorodas. Patobulinus namų darbų skyrimą, informavimą ir tikrinimą, būtų užtikrintas mokymo (-si) nuoseklumas ir sistemingai kaupiama grįžtamoji informacija apie išmokimą.

Mokymosi kokybė vertinama gerai (3 lygis), o mokėjimas mokytis neišskirtinis (2 lygis). Apibendrinti mokymo kokybės vertinimo rezultatai, pagrindžiantys vertinimo išvada 120 vertintų pamokų pateikti 4 lentelėje.

Mokymosi kokybės stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=120)

4 lentelė

Įvertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Pamokų skaičius	13	50	56	1
Procentinė išraiška	10,8 proc.	41,7 proc.	46,7 proc.	0,8 proc.

Iš pateiktos lentelės daroma išvada, kad daugiau nei pusėje (52,5 proc.) pamokų mokiniai mokėsi tinkamai.

Mokymosi motyvacija viršija vidurkį, ji skatinama organizuojant mokinių užimtumą, popamokinėje ir gausioje projektinėje veikloje. 60 proc. stebėtų pamokų (pagal stebėtų pamokų protokolų duomenis) dauguma mokinių aktyviai dalyvavo mokymo ir mokymosi veiklose. Kryptinga mokinių motyvacija kaip stiprusis pamokos aspektas mokytojams nurodytas 40 proc. pamokų. Mokiniai aktyviai klausė, diskutavo, aiškinosi kartu su mokytoju mokymosi temą 12b kl. psichologijos, 5c kl. lietuvių k., 8c kl. biologijos, 6a kl. geografijos pamokose. Beveik visi mokiniai aktyviai įsitraukė į veiklas per 8a kl. matematikos, 11ab kl. teatro, 8b kl. kūno kultūros, 12ab kl. taikomojo meno, 8a kl. lietuvių k., 9b kl. fizikos, 5c kl. kūno kultūros, 8b(3) kl. anglų k., 10b kl. IT pamokas. Vertintojai fiksavo pavienius mokinius, kurie nenorėjo atsakinėti, neišitraukė į veiklas arba buvo tiesiog pasyvūs nurodymų vykdytojai.

Mokėjimas mokytis yra neišskirtinis (2 lygis). Pokalbyje su Metodine taryba mokytojai pritarė nuomonei, kad jų siekis – mokymosi paradigma. Tik dalyje (17,5 proc.) pamokų vertintojai stebėjo mokėjimo mokytis kompetencijos raišką. Per 10a kl. dailės, 11ab(2) kl. anglų k., 5b kl. muzikos, 8c kl. biologijos, 11a kl. fizikos, 10c kl. lietuvių k. pamokas dauguma mokinių demonstravo gerus savarankiško darbo įgūdžius, gebėjo tinkamai atlikti užduotis pratybose, dalomojoje medžiagoje, surasti ir pasinaudoti medžiaga vadovėlyje. Gebėjo mokytis savarankiškai, įvardinti sunkumus ir sėkmes 9b kl., 8a kl., 5b kl. matematikos, 9b(4) kl., 11ab(1) kl. anglų k., chemijos 11ab kl., taikomojo meno 12 ab kl., pamokose, ėmėsi asmeninės atsakomybės, tinkamai pasirinko veiklas 9b(4) kl., 11ab(1) kl. anglų k., 3 spec. kl., 5b kl. matematikos, 5b kl., 8b kl. kūno kultūros, 11ab kl. teatro, 5b kl. dailės pamokose.

Mokymasis bendradarbiaujant yra paveikus. Mokymąsi bendradarbiaujant vertintojai stebėjo 55,8 proc. pamokų. Ketvirtadalyje pamokų dauguma mokinių aktyviai bendradarbiavo su mokytoju, mokėsi porose ir grupėse. Veiksmingą rezultatų bendradarbiavimą vertintojai stebėjo 8a kl., 9b kl. matematikos, 8c kl. biologijos, 8b kl. kūno kultūros, 8a kl., 5c kl., 10c kl. lietuvių k., 9b kl., 11a kl. fizikos, 8b(3) kl., 12ab kl. anglų k. 12a kl.IT, 7a kl. muzikos pamokose. Pokalbyje su mokiniais įvardinta, jog vyresniųjų klasių mokiniams priimtinesnis individualus mokymasis, o žemesniųjų klasių mokiniai norėtų dažniau mokytis grupėmis. Vertinimo metu mokymasis bendradarbiaujant stebėtas 62,7 proc. 5–8 klasių pamokose ir 47,7 proc. 9–12 klasių pamokose.

Mokymo ir mokymosi diferencijavimas patenkinamas (2 lygis).

Mokymosi poreikių nustatymas gimnazijoje nesistemiškas. Gimnazijos veiklos planavimo dokumentuose numatytas „kiekvieno mokinio pažinimas siekiant gilesnio ugdymo diferencijavimo ir individualizavimo“. Pirminėje informacijoje gimnazija teigia, kad „siekdama ugdymo (-si) kokybės, nuolatinio mokinių gebėjimų tobulėjimo, mokinių mokymosi motyvacijos stiprinimo gimnazija nuolat analizuoja mokinių mokymosi pasiekimų rezultatus, jų kaitą, <...> mokinių poreikius“. Gimnazijoje kaupiami „Ugdymo proceso tyrimo dokumentai“, tačiau daugeliu atveju tai tik statistinės ataskaitos, nėra išvadų ir suformuluotų veiklos tobulinimo krypčių. Iš pokalbių vizito metu išsiaiškinta, kad mokymosi stiliai gimnazijoje netirti, mažai tiriama analizuojami ir panaudojami 8 klasių Standartizuotų diagnostinių testų profiliai. Metodinėse grupėse mokytojai aptaria brandos egzaminų ir PPUP rezultatus, tačiau nerengia bendrų kontrolinių darbų tarpiniams mokinių pasiekimams įvertinti ir mokymosi poreikiams įvardinti. Nuo 2012 m. gimnazijoje vykdoma lietuvių kalbos žinių kontrolė ir analizė. Lietuvių kalbos metodinė grupė kasmet analizuoja gimnazijos lietuvių kalbos žinių patikrinimų rezultatus 5–7 klasėse. Penktų klasių mokinių žinios centralizuotai gimnazijoje tikrinamos du kartus per metus: rudenį, pakartojus pradinį klasių kursą, ir pavasarį. 6–7 kl. mokinių lietuvių kalbos žinios tikrinamos pavasarį organizuojant gimnazijos diktantą 6 kl. ir testą 7 kl. Informacija atsispindi lietuvių kalbos metodinės grupės protokoluose. Didesnis dėmesys skiriamas 10 klasių mokinių mokymosi poreikių nustatymui, sudarant individualiuosius mokymosi planus 11–12 klasei. Išsamiai tirti specialiųjų poreikių mokiniai. Jų mokymui gimnazijoje skiriamas tinkamas dėmesys. Tikėtina, kad šiais mokslo metais pradėti pildyti „Asmeninės pažangos aplankai“ padės tinkamai stebėti mokinių pažangą bei poreikius.

Mokymosi veiklos diferencijavimas – tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas (2 lygis). Išanalizavę mokyklos pirminę informaciją, 2015 m. Gimnazijos veiklos planą, Švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašą, vertintojai nustatė, jog gimnazija ugdymo turinio diferencijavimą ir individualizavimą laiko tobulintinu. Tą patvirtina ir iš stebėtų pamokų analizės sukaupta informacija. Beveik visose (90,8 proc.) pamokose visiems mokiniams skirtos vienodos užduotys, vienodai vertintos. Tinkamas diferencijavimas ir individualizavimas fiksuotas tik dalyje (40 proc.) pamokų. Tikslingai užduotys individualizuotos pagal sudėtingumą 8a kl. matematikos, 8b kl. kūno kultūros, 12b kl. IT, 8a kl., 10c kl. lietuvių k., 12 kl. IT pamokose, pagal mokymosi tempą 8a kl., 9a kl., 9b kl. matematikos pamokose. Individualios užduotys skirtos tik pritaikytas programas turintiems mokiniams, tačiau jos nebuvo įvertintos ir aptartos. Vertintojai neužfiksavo gabesniųjų mokinių kryptingo ugdymo. Tik pavienėse pamokose gabesnieji mokiniai padėjo mokytis silpnesniems. Vyravęs tiesioginis mokymas, paremtas mokytojo aiškinimu ir savarankišku mokinių darbu, naudojant vadovėlį lėmė tokias situacijas, kai skirtingas užduočių atlikimo tempas neleido mokytojui suteikti savalaikės konsultacijos visiems mokiniams, kuriems jos reikėjo. Darbas grupėse ne visada padėjo kiekvienam mokiniui mokytis pagal savo galimybes, nes nebuvo iš anksto aptartas kiekvieno mokinio indelis. Tikėtina, kad gimnazijai ištyrus mokinių mokymosi stilius, būtų kryptingai planuojamas darbas klasėje, parenkami metodai bei mokymo priemonės – ugdymo turinys būtų pritaikytas atsižvelgiant į kiekvieno mokinio poreikius, galimybes, kompetencijas.

Vertinimas ugdant neišskirtinis (2 lygis), o vertinimas kaip informavimas tinkamas (3 lygis).

Apibendrinti vertinimo ugdant rezultatai, pagrindžiantys išvadas iš 120 vertintų pamokų pateikti 5 lentelėje.

Vertinimo pamokoje kokybės apibendrintas vertinimas (N=120)

5 lentelė

Įvertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Pamokų skaičius	14	29	69	8
Procentinė išraiška	11,7 proc.	24,2 proc.	57,5 proc.	6,6 proc.

Iš apibendrinto vertinimo duomenų vertintojai daro išvadą, kad daugumoje (64,1 proc.) pamokų vertinimas patenkinamas ir prastas.

Vertinimas kaip pažinimas yra patenkinamas. Gimnazija kaupia ir aptaria mokinių pažangos ir pasiekimų duomenis įvairiais lygmenimis, mokymosi patalpose skelbia Pažangos ir pasiekimų tvarkos aprašą (toliau PPTV) Šių mokslo metų pradžioje patvirtintos gimnazijos PPVT aprašo nuostata stebėti mokymosi eigą įgyvendinama patenkinamai. Nors daugumoje (60 proc.) pamokų mokytojai stebėjo, kaip mokiniai mokosi, taisė, koregavo klaidas, aiškino, konsultavo individualiai ir visą klasę, tačiau tik dalyje (22,7 proc.) pamokų vertinimas buvo paveikus: mokė mokytis, nuolat grįžta prie nesuprastų dalykų, tikslingai keisti mokymo būdai. Tai ryškiausiai stebėta per 5a kl. lietuvių k, 7a(6) kl. anglų k., 8a kl., 7a kl., 10b kl., 8b kl., 11ab(2) kl. matematikos, 3 spec. kl. istorijos, 9ab(1) kl. vokiečių k., 9b kl. kūno kultūros pamokas.

Vertinimas kaip ugdymas yra tobulintinas gimnazijos veiklos aspektas (2 lygis). Metodinės tarybos rekomendacija šiais mokslo metais įsivertinti „vertinimą ugdant“ nebuvo minima pokalbiuose. Gimnazijos dokumentuose (PPTA, Ugdymo plane, ilgalaikiuose planuose) nusakyti vertinimo kriterijai ir terminai dera su valstybiniais dokumentais, tačiau stebėtose pamokose jie įgyvendinti nesistemiškai. Vizito metu nustatyta, kad šiais mokslo metais patvirtintą PPTV žino dauguma bendruomenės narių (skelbiama beveik kiekviename kabinete), tačiau pamokose ji veikia fragmentiškai. Mokyklos administracija ir mokytojai patvirtino, kad vertinimas planuojamas metams ir nurodomas ilgalaikiuose planuose, tačiau nėra detalizuojamas prieš pradėdant nagrinėti skyrių, temą, planuojant pamoką. Mokiniai teigė, kad mokslo metų pradžioje jie supažindinami su dalykų programų turiniu, kartu supažindinami ir su (į)vertinimo planu. PPTA apraše numatyta, kad „mokytojas su mokiniu išsiaiškina mokymosi uždavinius ir vertinimo kriterijus. Vertinama tai, kas yra numatyta uždaviniuose“. Sėkmingai aptartas ir prasmingai taikytas vertinimas padėjo mokiniams mokytis 11a kl. biologijos, 9b kl. muzikos, 5b kl., 11b(2) kl. lietuvių k, 9a kl., 9b kl., 10b kl., 11 ab(2) kl. matematikos, 11ab kl. chemijos, 3 spec.kl. žmogaus saugos, 6c kl. istorijos, 8b kl. kūno kultūros, 12ab kl. technologijų, 6c kl. gamtos ir žmogaus, 5c kl. etikos, 6c kl., 6a kl. geografijos, 10b kl. IT pamokose, tarpiniai vertinimai teikė informacijos apie mokymosi sėkmes ir sunkumus 5a kl., 8a kl. lietuvių k, 8a kl., 9b kl. matematikos, 11a,b(1) kl., 8b(3) kl. anglų k., 1 spec. kl., 12a,b kl.technologijų, 6c kl. istorijos, 3 spec. kl., 8b kl. kūno kultūros, 5c kl. etikos, 8b kl. fizikos pamokose. Stebėdami pamokas, vertintojai fiksavo, kad 55,8 proc. pamokų nebuvo aptarti vertinimo kriterijai, vertinimo arba įsivertinimo prasmė neaiški. Iš „Mano dienyno“ duomenų analizės nustatyta, kad vertinimo savaitės metu mokiniai buvo įvertinti pažymiais, tačiau tik keliose iš tų, kurias stebėjo vertintojai. Dalyje (11,6 proc.) pamokų mokytojai veiksmingai taikė kaupiamąjį vertinimą (taškais, plusais, įrašu dienoraštyje, sąsiuvinio paraštėje, vertinimo lapuose) už aktyvų darbą pamokoje, namų darbų atlikimą, darbą grupėse. Daugumoje (80,8 proc.) pamokų vyravęs formuojamasis vertinimas buvo mažai paveikus, menkai motyvavo mokinius. Mažiausiai efektyvus vertinimas fiksuotas tradicinėse pamokose, kuriose vyravo tiesioginis mokymas bei tradiciniai poveikio metodai. Stebėtų pamokų duomenų bei gimnazijos konteksto analizė leidžia daryti prielaidą, kad vertinimo ir mokymo didžiausia koreliacija nėra atsitiktinė. Tikėtina, kad kryptingai pereinat prie mokymosi paradigmos, sistemingai akcentuojant vertinimo kriterijus, vertinimas ugdant padėtų mokiniams siekti geresnių rezultatų.

Vertinimas kaip informavimas tinkamas. Remdamiesi pokalbių su Gimnazijos taryba, Metodine taryba, administracija ir mokiniais medžiaga bei gimnazijos dokumentų analize, vertintojai nustatė, kad informavimas apie mokinių ugdymosi rezultatus tenkina daugumos bendruomenės narių poreikius. Gimnazija didžiuojasi mokinių asmeniniais pasiekimais: tiek akademiniais, tiek kitais ir juos skelbia gimnazijos interneto svetainėje bei rajoninėje spaudoje.

Aktuali informacija tėvams pateikiama gimnazijos internetinėje svetainėje, elektroniniame dienyne, telefonu, raštu, tėvų susirinkimų metu. Klasių vadovai dažnai informaciją apie mokinių pasiekimus, elgesį ir lankomumą tėvams teikia telefonu. Ypatingos situacijos dėl mokinių pasiekimų, lankomumo ar elgesio svarstomos administracijos ir V GK pasitarimuose, kuriuose dalyvauja gimnazijos specialistai, mokiniai bei jų tėvai (globėjai). Mokytojai visą su ugdymu susijusią informaciją teikia elektroniniame dienyne. Vertintojai nustatė, kad dienynas ne visuomet pildomas sistemingai. Įrašai atliekami nesilaikant „Tėvų informavimo tvarkos aprašo“ nuostatos: „kiekvieną dieną dalykų mokytojai, neformaliojo ugdymo būrelių vadovai pildo elektroninį dienyną, kuriame fiksuoja mokinių pažangą, pasiekimus ir lankomumą“. Stebėtų pamokų protokolų duomenys apie mokinių pavėlavimus ir lankomumą neatitinka elektroninio dienyno duomenų.

3. PASIEKIMAI

Pasiekimai vertinami gerai (3 lygis).

Pažanga tinkama (3 lygis), išskyrus rodiklį „Atskirų mokinių pažanga“, kuris vertinamas patenkinamai (2 lygis).

Atskirų mokinių pažanga gimnazijoje patenkinama. Iš gimnazijos dokumentų matyti, kad vadovai siūlo dalykų mokytojams pildyti kiekvieno mokinio asmens pažangos stebėjimo lapus, kad galėtų ieškoti būdų, kaip įtraukti mokinius į savo mokymosi pasiekimų vertinimą, pasiektų rezultatų apmąstymą. Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, galima teigti, kad 29,2 proc. pamokų mokiniai mokydamiesi darė pažangą, t. y. dažniausiai mokytojai stebėjo kiekvieno mokinio pažangą (kiek mokiniai suprato, išmoko pamokoje) lyginant su išsikeltais mokymosi uždaviniais. Tai stebėta technologijų 1 spec. kl., kūno kultūros 8b kl., biologijos 8c kl., anglų k. 7a(6), 8b(3) kl., lietuvių k. 5b, 7a kl., vokiečių k. 6b kl., gamtos ir žmogaus 6c kl., taikomojo meno 12a,b kl., matematikos 9b kl., geografijos 6c kl. pamokose. 70,8 proc. stebėtų pamokų mokytojai per mažai dėmesio skyrė mokinių asmeninei pažangai, jos aptarimui. Dažnai tose pamokose, apibendrinant mokinių pasiekimus, buvo užduodami klausimai (kaip sekėsi, kaip jaučiatės ir t. t.). Apibendrintas atskirų mokinių pažangos matavimo vertinimas pateiktas 6 lentelėje.

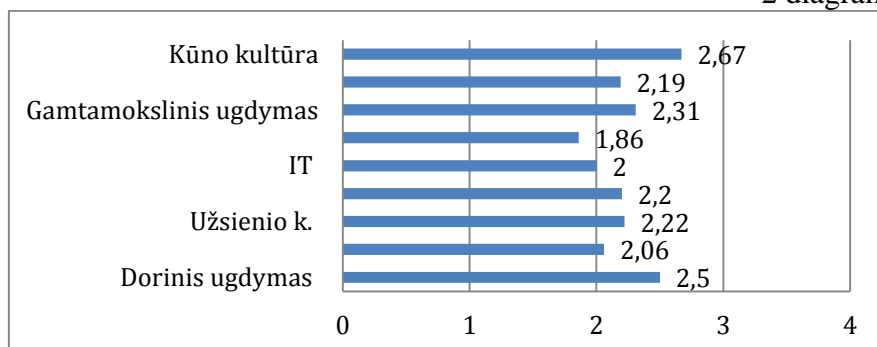
Atskirų mokinių pažangos matavimo stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=120)

6 lentelė

Įvertinimas	Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
Pamokų skaičius	3	32	72	13
Procentinė išraiška	2,5 proc.	26,7 proc.	60,0 proc.	10,8 proc.

Atskirų mokinių pažangos matavimą kaip stiprųjį pamokos aspektą išorės vertintojai nurodė 12 (10 proc.) pamokų, o kaip tobulintiną – 48 (40 proc.). Atskirų mokinių mokymosi pažangos matavimo pagal dalykų blokus palyginimas pateiktas 2 diagramoje.

Atskirų mokinių mokymosi pažangos matavimas pagal dalykų blokus 2 diagrama

Iš pateiktų duomenų matyti, kad geriausi įvertinimai yra kūno kultūros pamokose, kuriose mokytojai mokinių individualią pažangą vertino ir veiklas apibendrinę grįždami prie išsikeltų pamokos uždavinių.

Mokyklos pažanga vertinama gerai. Gimnazija kasmet dalyvauja nacionalinio matematinio ir gamtamokslio raštingumo konkurse (8–10 kl.), standartizuotuose testuose (8 kl.), tarptautiniame penkiolikmečių tyrime OECD PISA. Rezultatai analizuojami, aptariami ir dažniausiai panaudojami sudarant gimnazijos veiklos, ugdymo planus. Vienas iš ugdymo plano uždavinių – sudaryti sąlygas mokiniams siekti asmeninės pažangos teikiant pedagoginę, psichologinę, socialinę ir specialiąją pagalbą tobulinant bendradarbiavimą su mokinių tėvais. 2015-11-05 direktoriaus įsakymu Nr. V-137 patvirtintas Pažangos stebėjimo planas 2015–2016 m. m., kuriame numatomos priemonės, kas atsakingas, kur atsikaitoma. Mokiniai turi aplankalus, kuriuose kaupiama informacija: kaip aš vertinu, kokie mano lūkesčiai kitam pusmečiui ir t. t.; taip pat brėžiamos diagramos pagal pažymių vidurkius iš visų dalykų kas pusmetį ir atskirų dalykų – kas mėnesį. Iš pokalbių su gimnazijos vadovais ir dokumentų matyti, kad gimnazija stengiasi mokiniams sudaryti galimybes siekti geresnių mokymosi rezultatų, asmeninės pažangos.

Mokymosi pasiekimai gimnazijoje vertinami gerai (3 lygis), išskyrus rodiklį „Mokinių mokymosi pasiekimai“, kuris vertinamas patenkinamai (2 lygis).

Akademiniai pasiekimai patenkinami. Iš pokalbių ir dokumentų matyti, kad gimnazija kiekvieną pusmetį teikia pažangos ir pasiekimų ataskaitas, kurios analizuojamos gimnazijos Mokytojų, metodinių grupių posėdžiuose, tėvų susirinkimų metu. Daromos pagrindinio ugdymo pasiekimų ir vidurinio ugdymo egzaminų analizės, tačiau tik kai kuriose metodinėse grupėse išvados panaudojamos planuojant ugdymo turinį ir procesą, pavyzdžiui: mokant matematikos siekti, kad taikomi įvairūs metodai skatintų kiekvieną mokinį savarankiškai mokytis ir palaikyti jo norą mokytis, naudotis įvairiais informacijos šaltiniais. Išanalizavus pateiktus dokumentus galima teigti, kad 10 kl. mokinių žinių pasiekimų lygis nėra aukštas, didžioji mokinių dalis (daugiau kaip 50 proc.) pasiekia patenkinamą lygį. Taip pat daugėja mokinių, gaunančių nepatenkinamus įvertinimus iš matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (2014 m. nepatenkinamus įvertinimus gavo 23,7 proc. mokinių, o 2015 m. – net 45,2 proc.). Analizuojant mokinių lietuvių (gimtosios) kalbos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų pasiekimus, nustatyta, kad 2014 metais nebuvo mokinių, gavusių nepatenkinamus įvertinimus, o 2015 metais – 17,8 proc. Iš pateiktų dokumentų matyti, kad išlaikiusių valstybinius brandos egzaminus skaičius padidėjo, tačiau išlaikytų 86–99 balais ir gavusių 100 balų gimnazijoje sumažėjo. 2014 metais matematikos valstybinį egzaminą laikė 27 mokiniai, o 2015 metais mokinių skaičius išaugo iki 33. 2014 metais dauguma mokinių (17) ir 2015 m. 18 mokinių egzaminą laikė patenkinamu lygiu. Biologijos valstybinį brandos egzaminą renkasi vis daugiau mokinių. 2014 metais šį egzaminą laikė 14 mokinių (visi išlaikė, aštuoni mokiniai pasiekė patenkinamą lygį ir šeši – pagrindinį). 2015 metais laikė 17 mokinių (vienas mokinytis pasiekė aukštesnį lygį (89 balai), penki mokiniai pagrindinį, kiti – patenkinamą lygį, o du mokiniai neišlaikė). Įvertinus gimnazijos kontekstinę informaciją, išanalizavus dokumentus ir stebėtų pamokų duomenis, daroma išvada, kad mokinių akademiniai pasiekimai neišskirtiniai.

Kiti gimnazijos pasiekimai vertinami gerai. Trakų r. Lentvario Motiejaus Šimelionio gimnazijoje daug dėmesio skiriama mokinių kūrybiškumui ir verslumui ugdyti. Skatindami mokinių gebėjimą taikyti žinias praktikoje, gimnazijos pedagogai organizuoja mokyklinės olimpiadas ir konkursus, skatina mokinius dalyvauti rajono ar šalies konkursuose. Gimnazijoje fiksuojami mokinių pasiekimai, laimėjimai įvairiuose konkursuose, olimpiadose, varžybose. Mokiniai dalyvauja daugumos dalykų: technologijų, matematikos, lietuvių kalbos, dailės, geografijos, fizikos ir kt., olimpiadose. Taip pat mokiniai noriai sportuoja ir daugumoje atskirų sporto šakų (krepšinio, savigynos imtynių, smiginio, lengvosios atletikos) iškovoja prizines vietas rajone bei šalyje. Iš pateiktos informacijos matyti, kad 2013 metais rajono (miesto) renginiuose laimėtos 134 prizinės vietos, šalies renginiuose – 13 prizinių vietų, o 2014 metais rajono (miesto) renginiuose – 136 prizinės, šalies renginiuose – 44 prizinės vietos ir tarptautiniuose renginiuose – 6 prizinės vietos. Apie daugumą mokinių pasiekimų skelbiama gimnazijos interneto svetainės

skyrelyje „Mūsų pasiekimai“. Vadovai teigė, kad mokiniams, garsinantiems gimnazijos vardą, įteikiami padėkos raštai, organizuojamos ekskursijos. Iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, kad dauguma jų noriai dalyvauja pilietinėse akcijose, socialinėje veikloje, įgyvendinant projektus ir pan. Vertintojai daro išvadą, kad kiti pasiekimai – gimnazijos stiprusis veiklos aspektas (3 lygis).

Tinkamai vertinama tolesnio mokymosi sėkmė. Iš pokalbių su gimnazijos vadovais ir dokumentų analizės galima teigti, kad didėja abiturientų skaičius, pasirinkusių aukštąsias universitetines studijas (2014 metais pasirinko 32,2 proc., 2015 metais – 39,5 proc.), bet mažėja pasirenkančių profesines mokyklas (2014 metais pasirinko 13,6 proc., 2015 metais – 3,7 proc.). Aukštąsias neuniversitetines studijas 2014 metais pasirinko 33,9 proc. abiturientų, o 2015 metais – 35,8 proc.). Kasmet dalis abiturientų įsilieja į darbo rinką: 2014 metais po gimnazijos baigimo pradėjo dirbti 20,3 proc. abiturientų, o 2015 metais – 21 proc. Pokalbiuose bendruomenės nariai sakė, kad kasmet, vasario pirmąjį savaitgalį, susirinkę į buvusių gimnazijos mokinių šventę, pasipasakoja, kaip jiems sekasi mokytis universitetuose, kolegijose ir t. t.

4. PAGALBA MOKINIUI

Gimnazijos teikiama pagalba mokiniui vertinama gerai (3 lygis).

Rūpinimasis mokiniais vertinamas tinkamai (3 lygis). Gimnazijos mokinių asmenybės ir socialinė raida turi savitų bruožų (3 lygis), o bendroji rūpinimosi mokiniais politika yra paveiki (3 lygis).

Gera gimnazijoje bendroji rūpinimosi mokiniais politika. Gimnazijoje kuriama lanksti ir mokiniams gerai žinoma informavimo apie pagalbą mokiniams ir jų apsaugą nuo prievartos, nusikalstamumo ir žalingų įpročių sistema. Gimnazijos bendruomenėje yra aiškiai susitarta dėl pagalbos mokiniams teikimo būdų: parengti dokumentai, bendruomenės nariai pasiskirstę atsakomybe. Gimnazijoje aiškiai susitarta dėl mokinių skatinimo ir drausminimo, o mokyklos mokinius ir mokinių tėvus tenkina galiojančios gimnazijos tvarkos. Mokiniai, tėvai gerai žino, kur reikia kreiptis dėl kylančių sunkumų. Pokalbių metu buvo pažymima, jog gimnazijos klasių vadovai rūpestingai ir operatyviai sprendžia kylančius mokinių ugdymosi sunkumų, lankomumo klausimus. Klasių vadovai skambina telefonu, informuoja tėvus el. dienyno pagalba. Nors mokyklą lankančių mokinių kontingentas yra labai įvairus, daugėja mokinių iš asocialių šeimų ir su tuo susijusių socialinių problemų, gimnazijos bendruomenė aktyviai veikia, siekdama užtikrinti įvairiapusių mokinių saugumą. Pagalbos specialistai aktyviai bendrauja su mokinių, tėvais, esant reiklalui, lankomasi mokinio namuose, sprendžiami mokinio aprūpinimo, maitinimo klausimai. Siekiant užtikrinti bendruomenės saugumą, organizuojamas mokytojų ir mokinių budėjimas.

Gimnazijoje sėkmingai siekiama strateginio uždavinio – saugios gimnazijos koncepcijos įgyvendinimo. Tuo tikslu 2014 metais vykdyta smurto ir patyčių prevencijos programa, kurią gimnazijos bendruomenė įvadino kaip paveikią, padėjusią sumažinti smurto ir patyčių pasireiškimo atvejus. Pagalbos specialistai bendradarbiauja sprenddami kylančias problemas, organizuodami bendrus prevencinius renginius, sprenddami individualias mokinių problemas. Gimnazijoje darniai veikia Vaiko gerovės komisija, kuri reguliariai analizuoja mokinių lankomumo, elgesio, specialiųjų poreikių mokinių ugdymo, prevencinio darbo organizavimo klausimus. Siekdama užtikrinti mokinių saugumą, sklandžią prevencinę veiklą, gimnazija glaudžiai bendradarbiauja su seniūnija, policijos komisariatu, Pedagogine psichologine tarnyba, Vaiko teisių apsaugos tarnyba, globos namų darbuotojais, Caritas dienos centru „Akimirka“, Lentvario miesto biblioteka. Bendruomeniški santykiai ir rūpestis mokiniais padeda kurti palankią mokinių mokymuisi atmosferą. Bendrąją rūpinimosi mokiniais politiką gimnazijoje vertintojai išskyrė kaip stiprųjį veiklos aspektą.

Mokinių asmenybės ir socialinė raida turi savitų bruožų. Gimnazijoje įgyvendinant prevencinius, akademinės žinias gilinančius, mokinių karjeros ugdymui skirtus projektus, tikslines akcijas, kitus renginius ugdoma mokinių saviraiška, kūrybiškumas, sudaromos sąlygos asmens savybių ugdymui, bendruomeniškumo ryšių formavimui. Gimnazijoje gausi neformaliojo ugdymo užsiėmimų pasiūla, sudaromos sąlygos įvairioms mokinių kompetencijoms ugdytis. Gimnazijoje veikia Mokinių taryba, prisidedanti prie renginių, akcijų kitų iniciatyvų įgyvendinimo. Taryba

renkama iš I–III gimnazijos klasių mokinių. Pokalbių metu mokiniai teigė, jog jie dažniau padeda organizuoti įvairius renginius, nei inicijuoja (minėjo noriai pačių inicijuojamus žiemos konkursus, karnavalus, progines diskotekas). Mokiniai taip pat dalyvauja debatų turnyruose, Lyderystės būrelio veikloje, kurio itin pasigenda šiais metais. Gimnazijoje yra susitarta dėl mokinių skatinimo už gerą mokymąsi ir elgesį, kitus pasiekimus. Visi mokyklos bendruomenės nariai vertina bendruomeniškus santykius, draugišką atmosferą, mokyklos mokytojų ir administracijos atvirumą ir demokratiškumą. Pokalbiuose dalyvavę mokiniai tapatinasi su mokyklos vertybėmis, teigia, jog įvairiapusę veikla leidžia daugeliui mokinių pajusti sėkmę ir būti įvertintiems. Darytina išvada, jog gimnazijoje sukurta aplinka padeda mokiniams realizuoti įgimtas ir paveldėtas galias, įsitraukti į aktyvią veiklą ir ugdytis kaip asmenybėms.

Pedagoginė, psichologinė ir socialinė pagalba gimnazijoje vertinama gerai (3 lygis).

Pagalba mokantis vertinama vidutiniškai (2 lygis), psichologinė ir socialinė pagalba gera (3 lygis).

Pagalba mokantis patenkinama. Gimnazijoje yra susitarta dėl pagalbos teikimo ugdymo procese formų ir būdų, pagalbos teikimo specialiujų poreikių mokiniams. Apibendrinus stebėtų pamokų veiklos vertinimus, pokalbius su VGK, pagalbos specialistais, išanalizavus dokumentus daroma išvada, jog pagalba mokantis iš dalies atliepia mokinių poreikius. Pagalbos (individualizavimo, diferencijavimo bei konsultavimo) stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas pateiktas 7 lentelėje.

Pagalbos stebėtose pamokose apibendrintas vertinimas (N=120)

7 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
11 pamokų	37 pamokose	67 pamokose	5 pamokose
9,2 proc.	30,8 proc.	55,8 proc.	4,2 proc.

40 proc. stebėtų pamokų mokiniams teikta tinkama pagalba. Labai gerai konsultacinė pagalba teikta 8b kl. kūno kultūros, 12ab kl. taikomojo meno, tinkamai – 8b (3) anglų k., 9a kl. matematikos, 10a kl. dailės, 10b kl. matematikos ir informacinių technologijų, 10c kl. lietuvių k., 11ab(1) kl. ir 11ab(4) kl. anglų k., 11ab kl. teatro ir chemijos, 11b(2) lietuvių k., 12b kl. ir 12a kl. informacinių technologijų, 12ab(3) kl. anglų k., 12b kl. psichologijos, 12 ab istorijos (modulis) pamokose. Vertinimo metu labai gerai ir gerai teikta pagalba kaip stiprusis pamokos aspektas išskirta 27 (22,5 proc.) stebėtose pamokose. Pastebėta, jog pamokose pagalbos formos dažniausiai apsiribojo klasės ar atskirų mokinių konsultavimu, individualia pagalba. Retai stebėtas užduočių diferencijavimas atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, mokymosi stilių. Gimnazijos mokiniai, kurie ugdomi pagal individualizuotas programas yra ugdomi specialiose klasėse, jiems teikiama nuolatinė mokytojo padėjėjo pagalba. Mokiniams, besimokantiems pagal pritaikytas bendrąsias programas, pagal poreikį teikiama specialiojo pedagogo ar mokytojo padėjėjo pagalba. 50 proc. stebėtų pamokų specialiosiose klasėse pagalba teikta labai gerai ir gerai. Stebėtose pamokose dominavo nuolatinė mokytojo ar mokytojo padėjėjo pagalba konsultuojant, patariant. Tai padėjo mokiniams padaryti individualią pažangą pamokos metu. Veiksminga pagalba teikta 1 spec. kl. technologijų, 3 spec. kl. matematikos, žmogaus saugos pamokose. Iš 42 stebėtų pamokų klasėse, kuriose ugdomi mokiniai su pritaikytomis programomis, tinkamas individualus ir grupės konsultavimas fiksuotas 47,7 proc. pamokų. Labai gerai pagalba šiose klasėse teikta 5c kl. kūno kultūros, 8c kl. biologijos, 8a kl., 9b kl. matematikos, 9c kl. technologijų ir lietuvių k. pamokose.

Gimnazijos mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, ilgą laiką sirgusiems, sudaromos sąlygos konsultuotis ir po pamokų: mokykloje skiriamos kai kurių dalykų konsultacijos, o pokalbiuose mokiniai ir tėvai kalbėjo apie galimybę, esant poreikiui, bet kada kreiptis į mokytoją dėl papildomų konsultacijų. Gimnazijoje skiriamos papildomos valandos kai kurių dalykų konsultacijoms, kuriose dalyvauja visi mokiniai, organizuojami dalykų moduliai. Mokytojai

pokalbyje nurodė, kad gimnazijoje pagal poreikius jiems teikiama išorinė pagalba: organizuojami seminarai, projektai, mokytojai dalijasi patirtimi, pagal poreikius konsultuoja pagalbos specialistai.

Psichologinė pagalba yra gera. Gimnazijoje dirba patirtį turinti psichologė, kuri teikia psichologinę pagalbą bei veda psichologijos pamokas 11–12 klasių mokiniams. Psichologė pagal poreikį individualiai konsultuoja mokinius ir jų tėvus įvairiais (patyčių, karjeros planavimo, mokymosi sunkumų ir kt.) klausimais, tenkinama tokių konsultacijų paklausa. Konsultacijos skiriamos ir pagal VGK rekomendacijas. Didelis dėmesys skiriamas specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių socialinių įgūdžių formavimui: šiuo tikslu psichologė jiems veda neformaliojo ugdymo būrelį „Ieškokime savęs“. Iš pokalbių su psichologe, pagalbos mokiniui specialistais, dokumentų analizės paaiškėjo, jog psichologė bendradarbiauja su klasių vadovais, dalykų mokytojais, administracija, kitais pagalbos specialistais. Klasių vadovų pageidavimu yra atliekami tyrimai klasėse, psichologė juos pristato klasės valandėlėse, tėvų susirinkimuose. Bendradarbiauja su pagalbos specialistais, karjeros ugdymo specialiste organizuojant smurto prevencijai skirtus renginius, akcijas, vykdamas tėvų švietimą. Psichologė dažnai vertina psichologinės pagalbos poreikį: mokytojai, administracija gali pasinaudoti mokinių adaptacijos, streso įveikos strategijų, patyčių paplitimo gimnazijoje tyrimais. Pastebėta, jog tiriamoji veikla ne visada nuosekli, kartais stokojama patikimo grįžtamojo ryšio apie taikytų priemonių veiksmingumą. Galima teigti, jog gimnazijoje teikiama psichologinė pagalba stiprina mokinių psichologinį atsparumą, skatina saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos gimnazijoje kūrimą.

Socialinė pagalba lanksti, potenciali. Socialinę pagalbą gimnazijoje koordinuoja 2 socialinės pedagogės, kurios aiškiai pasiskirsčiusiomis pareigomis, bendradarbiauja tarpusavyje ir su visa mokyklos bendruomene. Analizuojant pokalbių, dokumentų medžiagą paaiškėjo, jog gimnazija gerai žino savo ugdytinių socialinį kontekstą, analizuoja socialines mokyklos ugdytinių problemas, efektyviai sprendžia konfliktines situacijas. Gimnazijos bendruomenė rūpinasi patyčių prevencija, o 2014 metais įgyvendinus patyčių prevencijos programą, bendruomenės narių nuomone, patyčių gimnazijoje sumažėjo. Gimnazijos socialiniai pedagogai, klasių vadovai, mokyklos administracija didelį dėmesį skiria lankomumo pagerinimui: patobulinti lankomumo stebėjimą ir apskaitą reglamentuojantys dokumentai, reguliariai stebimas mokinių lankomumas, bendradarbiaujama su klasių vadovais, administracija ir mokinių tėvais siekiant užtikrinti pamokų lankymą. Deja, pastebėta, jog taikomos pamokų praleidinėjimo ir vėlavimo prevencijos priemonės ne visada efektyvios, nes išorinio vertinimo metu buvo užfiksuota, jog į dalį pamokų (24,2 proc.) vėlavo nuo vieno iki septynių mokinių, tik 18,3 proc. stebėtų pamokų dalyvavo visi mokiniai.

16 mokinių gimnazijoje priskiriami socialinės rizikos grupei. Jų ugdymosi ir elgesio problemas mokykla sprendžia tikslingai bendradarbiaudama su policija, globos namų specialistais, seniūnijos socialiniais darbuotojais ir krizių centru. Gimnazijoje planingai įgyvendinamos prevencinės programos: jos integruojamos į pamokas, kviečiami lektoriai iš išorės, organizuojami tradiciniai prevenciniai renginiai, skirti Tarptautinei nerūkymo dienai, „Savaitė be patyčių“, teisinių žinių konkursas „Temidė“, akcija „Aš neskriaudžiu kitų“, „Šypsenu diena“ ir kt. Kasmet mokslo metų pabaigoje socialinė pedagogė organizuoja baidarių žygį bendruomenei. Apibendrinant visą informaciją, darytina išvada, kad gimnazijoje atsakingai rūpinamasi įvairiapuse socialine pagalba mokiniui.

Specialiųjų mokymosi poreikių tenkinimas vertinamas vidutiniškai (2 lygis). Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas yra tinkamas (3 lygis), o gabių vaikų ugdymas neišskirtinis (2 lygis).

Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas paveikus. Gimnazijoje ugdomi 35 mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių. 18 mokinių ugdomi pagal individualizuotas programas specialiosiose, 17 – pagal pritaikytas programas bendrojo ugdymo klasėse. Specialiosios klasės įsteigtos nuo 2013 m., mokiniai į jas skirstomi pagal specialiųjų ugdymosi poreikių lygį. Gimnazija yra pasirengusi pagalbos mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikimo tvarkos aprašą. 2014 m. specialiųjų poreikių mokinių ugdymas specialiosiose klasėse buvo tirtas mokyklos veiklos įsivertinimo metu, rezultatai pristatyti mokyklos bendruomenei, panaudojami šių mokinių ugdymo gerinimui. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius ugdantys mokytojai tobulina

kompetencijas seminaruose. Specialiosiose klasėse mokiniams nuolat teikiama mokytojo padėjėjo, specialiojo pedagogo pagalba, talkina psychologė padėdama ugdyti jų socialinius įgūdžius neformaliojo ugdymo metu. Pilnavertei pagalbai specialiųjų poreikių mokiniams teikti gimnazijai trūksta logopedo. Gimnazijos mokytojai, specialusis pedagogas pasigenda tinkamų priemonių specialiųjų poreikių mokinių ugdymui, adekvačios tėvų pagalbos ugdant mokinius: tik 20 proc. specialiosios klasės mokinių yra iš vaikais besirūpinančių šeimų ar globos namų. Nepaisant sunkumų, specialiosiose klasėse stebėtų pamokų įvertinimo vidurkiai vidutiniškai yra geresni nei visos mokyklos. Tuo tarpu specialiųjų poreikių mokinių ugdymas bendrojo ugdymo klasėse yra neišskirtinis, šiems mokiniams specialiojo pedagogo pagalba teikiama tik mokytojo prašymu pagal poreikį, o pamokose teikiama pagalba nepakankama. Apibendrinant darytina išvada, jog specialiųjų poreikių mokinių ugdymas specialiosiose klasėse tenkina jose besimokančių mokinių poreikius, kitų gimnazijos specialiųjų poreikių mokinių ugdymui reikalingas didesnis dėmesys.

Gabiųjų vaikų ugdymą gimnazijoje verta sustiprinti ir išplėtoti. Gimnazijoje gabių mokinių ugdymas analizuojamas ir organizuojamas fragmentiškai. Mokyklos psychologė specialiųjų tyrimų, kurie leistų nustatyti aukštesnių gebėjimų mokinius, neatlieka, nes juos rajone vykdo Trakų rajono pedagoginės psichologinės tarnybos specialistai. Stebint veiklas, buvo fiksuotos tik 7 pamokos, kuriose nurodyta, jog klasėje yra gabių mokinių, o atskiras dėmesys jiems buvo parodytas tik 3 stebėtose pamokose skiriant mokiniams jų gebėjimus atitinkančias užduotis, teikiant papildomas konsultacijas. Gimnazija sudaro sąlygas atsiskleisti mokinių talentams kitais būdais: vaikų meninės saviraiškos, sporto gebėjimų plėtotei sąlygos sudaromos neformaliojo švietimo veikloje. Gimnazijos sportininkų komandos aktyviai dalyvauja Trakų rajone organizuojamuose renginiuose. Ruošiantis olimpiadoms ar konkursams, mokytojai gabesniems mokiniams skiria papildomą laiką.

Pagalba planuojant karjerą vertinama labai gerai (4 lygis) ir yra stiprusis gimnazijos veiklos aspektas. Pagalba renkantis mokymosi kryptį paveiki (3 lygis), pagalba renkantis mokyklą ir profesinis konsultavimas ir informavimas veiksmingas (4 lygis).

Pagalba renkantis mokymosi kryptį yra lanksti ir orientuojama į informacijos sklaidą, siekį tenkinti bendruosius ir individualiuosius mokinių poreikius. Už karjeros ugdymą gimnazijoje yra atsakinga mokinių ugdymo karjerai koordinatorė, kuriai talkina klasių vadovai, psychologė, socialinė pedagogė, administracija. Mokykla nuo 2012 m. dalyvavo įgyvendinant nacionalinį ES remiamą projektą „Ugdymo karjerai ir stebėsenos modelių sukūrimas ir plėtra bendrajame ir profesiniame mokyme“. Jo metu 8–12 klasėse buvo atlikti mokinių mokymosi poreikių tyrimai, buvo sudaromi individualūs karjeros planai, konsultuojami ne tik mokiniai, bet ir tėvai, klasių vadovai. Pasibaigus projektui karjeros specialistei skiriama 1 savaitinė valanda, darbas vyksta beveik savanoriškais pagrindais. Mokiniai šiuo metu karjeros klausimais konsultuojami pagal poreikį, konsultuoti padeda gimnazijos psychologė. 5–8 klasių mokinių karjeros ugdymą gimnazijoje vykdo klasių vadovai organizuodami klasių valandėles, susitikimus su įvairių profesijų atstovais. Vyresniųjų klasių mokiniams karjeros ugdymas integruojamas į ugdymo procesą, organizuojamos pamokos savęs pažinimo, karjeros galimybių, darbo pažinimo temomis, mokiniai turi galimybę pasirinkti technologijų modulius pagal poreikį.

Pagalba renkantis mokyklą yra išskirtinė. Gimnazijoje mokiniams veiksmingai padedama susipažinti su tolimesnio mokymosi, karjeros galimybėmis: bendradarbiaujama su universitetais, kolegijomis, profesinėmis mokyklomis. Išorinio vertinimo metu informaciniame stende buvo skelbiama apie atvirų dienų renginius Vilniaus dizaino kolegijoje, informacinį VGTU renginį mokinių tėvams „Kodėl verta rinktis inžinierines profesijas“. Mokiniai yra supažindinami su stojimo į aukštąsias mokyklas reikalavimais. Gimnazijos karjeros konsultantė, bibliotekininkė padeda mokiniams rasti reikalingą informaciją apie profesinį rengimą, supažindina su priėmimo į mokyklas sąlygomis bei studijų programomis, su atvira informavimo, konsultavimo sistema (AIKOS). Organizuojamos individualios konsultacijos dėl bendrojo priėmimo LAMA BPO informaciniame svetainėje. Mokiniai skatinami realiai vertinti savo tolimesnio mokymosi ir karjeros galimybes: skatinami sekti ir vertinti savo prognozuojamą ir realią mokymosi pažangą pildant pažangos stebėjimo lapus ir aptariant juos su klasių vadovais. Gimnazijos mokiniams sistemingai organizuojamos išvykos į įvairias aukštąsias mokyklas, kolegijas, LITEXPO parodą „Mokymasis,

studijos, karjera“, inicijuojami susitikimai su aukštųjų mokyklų specialistais ir buvusiais mokiniais pačioje gimnazijoje.

Profesinis švietimas labai paveikus. Vykdydama profesinį švietimą ir karjeros ugdymą, gimnazija kartu su socialiniais partneriais dalyvauja tarptautiniuose projektuose atliekant tyrimus, kuriant ir testuojant technologijų mokymo programas ir priemones, supažindinant mokinius su įvairiomis profesijomis tiesiogiai Lietuvos ir kitų Baltijos šalių įmonėse. Gimnazija, organizuodama mokinių supažindinimą su profesijomis, veiksmingai panaudoja vietos verslininkų siūlomas galimybes: mokiniai lankosi vietos įmonėse, praktiškai susipažįsta su vykdoma veikla, profesijomis, kurios reikalingos vietos verslo vystymui. Tinkama pagalba renkantis mokymosi kryptį, veiksmingai organizuotas profesinis švietimas ir pagalba renkantis tolimesnio mokymosi įstaigą, padeda mokiniams sėkmingai pasirinkti savo kelią bei atsakingai planuoti savo profesinę karjerą.

Tėvų pedagoginis švietimas neblogas (2 lygis). Tėvų pagalba mokantis ir tėvų švietimo politika vidutiniška (2 lygis).

Patenkinamai vertinama tėvų pagalba mokantis ir tėvų švietimo politika. Mokyklos bendruomenės narių nuomone, tėvų įsitraukimas į ugdymo procesą buvo pakankamai vangus, todėl 2015 metų veiklos plane numatytos priemonės bendradarbiavimui su tėvais gerinti. Plane nepakankamai apibrėžtas numatomas pasiekti rezultatas, numatytos tradicinės bendravimo ir bendradarbiavimo formos: visuotiniai ir klasės tėvų susirinkimai, tėvų dienos-individualūs susitikimai su mokytojais. Informacija pateikiama elektroniniame dienyne, telefonu. Apie gimnazijos veiklą tėvai sužino iš gimnazijos svetainės, visuotinių susirinkimų metu, el. paštu siunčiamų naujienlaiškių. Siekiant organizuoti tėvų švietimą, organizuojami renginiai, seminarai, kuriuose įtraukiami ir tėvai, siekiama stiprinti klasių bendruomenes. Psichologė skaitė pranešimą tėvams mokinių auklėjimo klausimais visuotiniame susirinkime, pristatė pavienius tyrimus klasėse. Tėvų švietimui panaudojama mokyklos interneto svetainė: joje talpinamos kelios naudingos nuorodos – informacija tėvams mokinių ugdymo klausimais, pristatomi tyrimai. Darytina išvada, jog nepakankamai apibrėžti tikslai ir lūkesčiai tėvų švietimo klausimais neleidžia tinkamai įvertinti tėvų įsitraukimo į ugdymo procesą bei jų švietimo gimnazijoje veiksmingumą.

5. MOKYKLOS STRATEGINIS VALDYMAS

Trakų r. Lentvario Motiejaus Šimelionio gimnazijos strateginis valdymas vertinamas gerai (3 lygis).

Mokyklos strategija yra paveiki (3 lygis) išskyrus rodiklį „Plano įgyvendinimas ir jo poveikis“, kuris vertinamas patenkinamai (2 lygis).

Mokyklos strategija yra pakankamai kryptinga. Gimnazija vadovaujasi gimnazijos darbo grupės parengtu ir Trakų r. savivaldybės tarybos sprendimu ir gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtintu 2014–2017 metų strateginiu planu. Rengiant strateginį planą gimnazija vadovavosi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Valstybine švietimo 2013–2022 metų strategija, Nacionaline darnaus vystymosi švietimo 2007–2015 metų programa, Mokymosi visą gyvenimą užtikrinimo strategija, atsižvelgė į gimnazijos veiklos ataskaitas, gimnazijos bendruomenės narių pasiūlymus ir rekomendacijas, visuomenės poreikius, kuriuos lemia besikeičianti socialinė ir kultūrinė aplinka. Gimnazijos bendruomenė yra sutarusi dėl mokyklos siekių, lūkesčių, vizijos: „gimnazija, teikianti kokybišką ir įvairiapusį išsilavinimą įvairių gebėjimų ir polinkių mokiniams, demokratiška, dinamiška, tolerantiška, gebanti darniai gyventi bendruomenė, ugdanči dorą, humanišką, išsilavinusį mokinį, nebijantį pokyčių, gebantį įveikti sunkumus bei įgyvendinti profesinius lūkesčius“ ir misijos – „įgyvendinant valstybinę švietimo politiką, ugdyti savarankiškus, dorus, tolerantiškus, aktyvius Lietuvos piliečius, teikti kokybiškas švietimo paslaugas, užtikrinant pagrindinio ir vidurinio išsilavinimo įsigijimą“. Gimnazijos pagrindinė puoselėjama vertybė yra bendruomeniškumas, kuri reiškiasi bendradarbiavimu ir įsipareigojimu bei atsakomybe už savo veiklą, siekiu tobulėti, mokytis, pilietiškumu ir pagarba žmogui, gimnazijos bendruomenės narių saugumo kūrimu. Gimnazija iš savo mokinių ir mokytojų tikisi šiltų ir glaudžių santykių, savitarpio supratimo, nuolatinio tobulėjimo, puikių mokymo (-si) pasiekimų, metodinio, dalykinio, inovacinio

tvarumo ir darnos įveikiant pokyčius, geranoriškumu pagrįsto bendravimo ir bendradarbiavimo. Gimnazija yra UNESCO asocijuotų mokyklų tinklo narė. Iš pokalbių su Gimnazijos, Mokytojų ir Metodine taryba nustatyta, kad bendruomenė dalyvauja rengiant strateginį ir metines veiklos programas, bendradarbiauja analizuojant gimnazijos pasiekimus, diskutuoja, kasmet rengia gimnazijos SSGG, ją aptaria įvairiose savivaldos grupėse. Mokyklos siekiai priimtini daugumai mokyklos narių, akcentuojami dokumentuose bei išorės vertintojų pokalbiuose su mokyklos bendruomenės nariais. Su gimnazijos misija, vizija, vertybėmis galima susipažinti gimnazijos interneto svetainėje <http://www.simelioniogimnazija.lt>. Gimnazijos strateginiai tikslai ir uždaviniai dera su šalies ir regiono švietimo politika, atspindi mokyklos vertybes ir orientuoti į ugdymo kokybės kaitą, mokinių pažangos ir pasiekimų kokybės tobulinimą, pamokos kokybės gerinimą, IKT panaudojimo efektyvinimą, mokinių pasirinkimo galimybių plėtrą, mokytojų ir pagalbos vaikui specialistų kvalifikacijos tobulinimą, saugios, tolerantiškos ir veiklios gimnazijos bendruomenės formavimą ir saugių, motyvuojančių estetiškų edukacinių aplinkų kūrimą. Strateginiame plane, metiniuose veiklos planuose numatyta pakankamai uždavinių ir priemonių, kurie dera tarpusavyje, tačiau pasigendama konkretumo siekiamuose rezultatuose. Nei strateginiame plane, nei metiniuose veiklos planuose nenumatytas konkretus lėšų, laiko poreikis uždavinių įgyvendinimo priemonėms realizuoti, pavyzdžiui, strateginiame plane numatytas abstraktus laikas 2014–2017 metais visoms priemonėms realizuoti, nedetalizuojami įgyvendinimo laikotarpiai, lėšų poreikis.

Planavimo procedūros tinkamos. Gimnazija pastaruosius dvejus metus veiklos planą rengia kalendoriniams metams (vadovaujasi reikalavimais, kuriuos nustato Steigėjas, iki 2014 metų veiklos planas buvo rengiamas mokslo metams). Planas aptariamas Gimnazijos tarybos, Mokytojų tarybos posėdžiuose, skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje. Gimnazijos metų veiklos tikslai svarstomi ir aptariami Metodinėje taryboje, pristatomi Mokytojų ir Gimnazijos tarybose. Remiantis kasmet rengiama gimnazijos SSGG analize, vykdomų bendruomenės apklausų duomenimis, formuluojami gimnazijos metų veiklos tikslai, pavyzdžiui, 2015 metų tikslai ir uždaviniai „bendradarbiavimo su mokinių tėvais efektyvinimas bei tėvų švietimo ir informavimo sistemos aktyvinimas, ugdymo turinio diferencijavimo ir individualizavimo tobulinimas, edukacinės aplinkos bei materialinės bazės gerinimas“ išdiskutuoti Metodinėje taryboje, jiems pritarta Mokytojų ir Gimnazijos taryboje.

Planų kokybė ir dermė vertinama gerai. Gimnazijos metų veiklos planų tikslai dera su mokyklos strateginio plano tikslais. Mokytojai ilgalaikius planus rengia naudodamiesi bendrai sutarta plano forma, tačiau atskiri dalykų mokytojai juos „prisitaiko“ pagal dalyko specifiką. Dauguma rengiamų planų ir programų aptariama Metodinėje taryboje. Iš pokalbių su mokiniais, tėvais, mokytojais paaiškėjo, kad į planavimą įtraukiami mokiniai (tiriamas poreikis neformaliojo ugdymo užsiėmimų, pasirenkamųjų dalyko programų, modulių programų pasiūlai formuoti), mokytojai (teikia pasirenkamųjų dalykų programų pasiūlą, analizuoja standartizuotų testų, PUP ir brandos egzaminų rezultatus). Bendruomenės nariai gana aktyviai dalyvauja apklausose, teikia pasiūlymus. Rengiamų planų projektai pateikiami bendruomenei susipažinti ir svarstyti. Dokumentų projektai skelbiami gimnazijos interneto svetainėje ir(arba) elektroniniame dienynė.

Veiklos planavimas remiasi demokratiškumo, bendruomeniškumo principais, siekiama bendrai susitartų tikslų, tačiau veiklos planų įgyvendinimui ir jo poveikio vertinimui skiriamas nepakankamas dėmesys. Gimnazijoje šie procesai vertinami patenkinamai. Pastebėta, kad nepakankamai aiški veiklos planų įgyvendinimo stebėseną, per mažai dėmesio skiriama analizei ir veiklos planų tobulinimui. Nėra sudarytos veiklos planų įgyvendinimo priežiūrai vykdyti darbo grupės ar paskirto atsakingo asmens šiai veiklai organizuoti. Gimnazijos veiklos planuose suformuluoti nepakankamai konkretūs laukiami rezultatai neleidžia pamatuoti jų įgyvendinimo laipsnio. Gimnazijos veiklos įsivertinimo duomenys neinformatyvūs (tiriamas tik siauras pasirinktos srities aspektas, „Platusis įsivertinimas“ neatliekamas). Iš parengtų ataskaitų matyti, kad veiklos planų įgyvendinimui skiriamas per menkas dėmesys. Didesnio planų įgyvendinimo poveikio galima būtų pasiekti planuojant konkrečius laiko ir finansinius resursus bei atliekant tarpinius planų įgyvendinimo įsivertinimus, atliekant analizę bei numatant konkrečius tobulinimo

aspektus, nustatant aiškius terminus bei atsiskaitymo už veiklas formas, asmenis, kurie atlieka veiklos plano įgyvendinimo priežiūrą, jų atsakomybių ribas.

Mokyklos savęs vertinimas yra patenkinamas (2 lygis) ir priskirtas prie gimnazijos tobulintinų veiklos sričių.

Gimnazijos įsivertinimo grupei vadovauja matematikos mokytoja metodininkė, o šią veiklą koordinuoja neseniai pradėjusi dirbti direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Susitikimo su įsivertinimo grupės (kuri gimnazijos direktoriaus įsakymu sudaryta šių metų spalio mėnesį) atstovais metu buvo teigiama, kad mokytojai diskutuoja Metodinės tarybos posėdžiuose, dalykų metodinių grupių pasitarimuose, analizuoja sėkmes, tobulintinus aspektus ir „susitaria“ dėl srities, kuri bus tirama giluminio įsivertinimo būdu. Tai, kad „platusis veiklos“ įsivertinimas atliekamas diskusijų būdu minėta ir pokalbio su Metodine taryba metu, taip teigė ir mokyklos administracija. Šią veiklą įrodančių dokumentų gimnazija nepateikė, „plačiojo įsivertinimo“ proceso atlikimo laikotarpis neatsispindi gimnazijos veiklos planavimo dokumentuose ir vertinamas kaip nesisteminis. Gimnazija nepateikė parengtų iliustracijų pasirinktiems vertinti rodikliams (nors įstaigos interneto svetainėje yra skelbiamos veiklos rodiklių (ilustracijų) gairės, tačiau neaišku kokio lygio), gimnazijos interneto svetainėje vartojami terminai neatitinka galiojančių terminų (naudojamas vidaus audito terminas, pristatomos vidaus audito grupės veiklos ataskaitos ir pan.). 2015 metais giluminio įsivertinimo būdu pasirinkta tirti sritis „Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymas (specialiosios klasės)“. Pusiau struktūruoto interviu būdu buvo atliekamas tyrimas, kuriame dalyvavo trijų specialiųjų poreikių klasių mokiniai (15), mokytojai, dėstantys šiose klasėse (8), pagalbos mokiniui specialistai (5), vaikų tėvai ir globėjai (14). Tyrime dalyvavo siauras ratas respondentų, parengtos rekomendacijos nepakankamai konkrečios, nepakankamai integruotos į gimnazijos veiklos planavimą.

2014 metų vidaus audito grupės ataskaitoje teigiama, kad tirta išteklių sritis, mokytojų kvalifikacijos aspektas, tačiau dėl nepakankamai tiksliai suprastos veiklos įsivertinimo metodikos sudėtinga vertinti rezultatus, gautus atlikus mokytojų anketavimą. Apklausta tik viena respondentų grupė, t. y. mokytojai, analizuoti mokytojų išsilavinimo ir kvalifikacijos kėlimo dokumentai. Parengtos rekomendacijos abstrakčios, pavyzdžiui, „ugdymo procese taikyti kvalifikaciniuose renginiuose įgytas žinias ir gebėjimus, analizuoti jų poveikį savo praktinės veiklos veiksmingumui“, jos menkai atsispindi mokyklos veiklos planavimo dokumentuose. Gimnazijoje atliekami tyrimai, tačiau jie teikia nepakankamai duomenų, reikalingų mokyklos veiklai analizuoti, tobulinti, įsivertinimo rezultatai panaudojami nepakankamai nuosekliai. Rekomenduojama tobulinti mokyklos savęs vertinimo procesus. Pasitelkus kvalifikuotų specialistų pagalbą, organizuojant tikslinius mokymus gimnazijos bendruomenei (pavyzdžiui, apie IQES online panaudojimo galimybes), įsigilinus į 2009 m. Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijas, tikslingai suplanavus veiklos įsivertinimo procesus, kurie derėtų su gimnazijos veiklos planavimo procesais, tikėtina, kad gimnazijai pavyks veiklos įsivertinimo rezultatus panaudoti įstaigos veiklos tobulinimui.

Vadovavimo stilius mokykloje yra paveikus turi savitų bruožų (3 lygis), valdymo demokratiškumas yra stiprusis veiklos aspektas (3 lygis).

Iš pokalbių su bendruomenės nariais galima teigti, kad Trakų r. Lentvario Motiejaus Šimelionio gimnazijoje dominuoja demokratinis vadovavimo stilius, gimnazijos bendruomenės apibūdinamas kaip kryptingai plėtojamas. Gimnazijai vadovauja mokyklai įsipareigoję vadovai. Gimnazijos vadovų komanda neseniai suformuota, direktorius dirba nuo 2012 metų (atestuotis planuoja 2015 metų gruodžio mėnesį), viena direktoriaus pavaduotoja ugdymui turi antrąją kvalifikacinę kategoriją (7 metų darbo stažas) ir trys šiais metais pradėjusios dirbti pavaduotojos (neatestuotos). Nors vadybinė komanda kartu dirba neseniai, tačiau yra susitelkusi, geba įgyvendinti mokyklos tikslus, organizuoti mokytojų veiklą, užtikrinti ugdymo proceso organizavimą bei įvairių projektų įgyvendinimą, puoselėja bendruomeniškumą, organizuoja bendras veiklas su tėvais, verslo partneriais, siekia įgyvendinti naujas idėjas, kuria mokinių pažangos stebėjimo sistemas. Direktorius inicijuoja strateginio plano ir metų veiklos programos darbo grupių sudarymą, skatina mokytojus kelti kvalifikaciją, aiškina gimnazijos bendruomenei švietimo politiką, rūpinasi

intelektiniais, materialiniais ir finansiniais ištekliais, šiais veiklos klausimais atsiskaito Gimnazijos tarybai. Direktorius siekia atvirumo ir skaidrumo įgyvendindamas finansų politiką, tariausi su mokyklos savivaldos grupėmis dėl ugdymo procesui reikalingų priemonių įsigijimo, atlyginimų koeficientų, atlygio už papildomus darbus nustatymo. Direktorius ir direktoriaus pavaduotojai ugdymui dirba darbo grupėse, organizuoja ir prižiūri ugdymo procesą, atlieka tyrimus, organizuoja prevenciją, projektus, skatina bendradarbiavimą. Mokinių ir mokytojų teigimu, vadovai savo santykius su gimnazijos darbuotojais, mokiniais ir jų tėvais grindžia pasitikėjimu, tolerancija, geranoriškumu.

Gimnazijoje didelis dėmesys skiriamas bendruomeniškumo plėtojimui, kuriama atmosfera, kurioje gali atsiskleisti kiekvieno nario kūrybiškumas. Gimnazijos vadovai skatina bendruomenės narių iniciatyvumą, palaikomos naujos idėjos, padedama jas realizuoti. Direktorius išskirtinai akcentuoja bendruomenės narių iniciatyvumo palaikymą, atmosferos, skatinančios mokinius, mokytojus ir tėvus teikti pasiūlymus, kūrimą. Didelis dėmesys skiriamas reikiamų grandžių sutelkimui, veiklų koordinavimui, kad galima būtų kuo mažesnėmis laiko ir finansinėmis sąnaudomis realizuoti pasiūlymus. Puikiai realizuoti mokinių pasiūlymai dėl poilsio erdvės sukūrimo – suoliukų mokyklos kieme. Per kelis mėnesius pasitelkus tėvų, verslo paramą, įtraukus į projekto realizavimą mokyklos ūkio dalies darbuotojus, sukurta estetiška patogi poilsio erdvė mokyklos teritorijoje. Verta paminėti ir dviračių stovų mokyklos teritorijoje įrengimą, kuris taip pat yra mokinių iniciatyvų ir pasiūlymų realizavimo įrodymas. Kaip teigia direktorius, „gražios idėjos paskatina ir kitus bendruomenės narius prisijungti prie jų realizavimo“. Mokyklos bendruomenė džiaugiasi puikia gimnazijos vidaus atmosfera. Mokinių idėjos dėl pasirenkamųjų dalykų, konsultacijų organizavimo buvo išgirstos ir įgyvendintos (taikomojo meno programa vietoj verslo, vadybos, mažmeninės prekybos, fizikos konsultacijos ir kt.). Mokiniai teigia, kad jiems gera mokytis šioje gimnazijoje, jie turi ir teikia gimnazijos direktoriui daug įvairių iniciatyvų, noriai ir aktyviai dalyvauja puoselėjant senas bei kuriant naujas gimnazijos tradicijas, drąsiai diskutuoja, aptaria su direktoriumi kylančias problemas.

Įstaigoje aktyviai veikia savivaldos grupės (Gimnazijos taryba, Mokinių taryba, Mokytojų taryba, Metodinė taryba). Gimnazijos taryba – aktyvus direktoriaus pagalbininkas, padedantis spręsti įstaigai aktualius klausimus, atstovauti teisėtiems gimnazijos interesams. Aktualiausi pastarojo meto klausimai – gimnazijos pastato renovacija bei mokyklinio autobusiuko skyrimas. Mokytojų taryboje – nuolat veikiančioje gimnazijos savivaldos institucijoje – sprendžiami mokytojų profesiniai ir bendrieji ugdymo klausimai. Iš pokalbių su mokytojais, administracija, posėdžių protokolų galima teigti, kad mokykloje plėtojama diskutavimo, tarimosi kultūra, skatinamas kiekvieno nario įsipareigojimas, atsakomybė už bendrus gimnazijos pasiekimus. Gimnazija yra parengusi ir patvirtinusi 37 taisykles, tvarkas (visos jo paskelbtos interneto svetainėje), jų parengimui ar koregavimui sudarytos darbo grupės, kurios aktyviai dirbo, analizavo visų bendruomenės narių pasiūlymus, kiekviena tvarka pristatyta Mokytojų tarybos posėdyje.

Išskirtinai aktyviai bei demokratiškai kasmet vyksta Mokinių tarybos rinkimai, po kurių sudaroma taryba iš 5–7 ir 9–11 klasių mokinių atstovų. Mokinių tarybos veikla reglamentuojama direktoriaus įsakymu patvirtintais Mokinių tarybos nuostatais. Mokinių taryba – aktyvi popamokinės veiklos, įvairių akcijų organizatorė. Kaip pagrindinė Mokinių tarybos veiklos kryptis nurodoma „bendradarbiavimas su mokyklos administracija, Gimnazijos taryba, Mokytojų taryba“. Mokinių taryba inicijuoja ir padeda organizuoti gimnazijos renginius, akcijas, vykdyti prevencines programas, popamokines veiklas, akcijas (uniformų pasirinkimas, spalvoti penktadieniai, filmų vakarai), teikia siūlymus dėl mokymo organizavimo, neformaliojo švietimo programų plėtros. Mokinių taryba 2010 metais dalyvavo tarptautiniame projekte „Lietuva–Polska 2007–2013“, kuris organizuotas kaip mokymo (-si) ir bendradarbiavimo priemonė, siekiant sudaryti mokiniams sąlygas geriau susipažinti su mokinių savivalda ir jos veikla Lietuvos ir Lenkijos mokyklose. Išskirtinio pasisekimo sulaukė gimnazijos mokinių dalyvavimas respublikiniame projekte „Kuriamė respubliką“. Vertintojai daro išvadą, kad šioje mokykloje sudaromos sąlygos daugumai bendruomenės narių siūlyti ir įgyvendinti savo iniciatyvas, vadovavimas demokratiškas ir paveikus.

Lyderystė gimnazijoje palaikoma, skatinamos iniciatyvos, padedama jas realizuoti. Didelę dalį sprendimų priima bendruomenė, veikloms vadovauja įvairūs jos nariai, skatinama darbuotojų asmeninė iniciatyva. Pasak pokalbiuose dalyvavusių mokinių, mokytojų, tėvų, gimnazijoje galima išskirti ne vieną lyderį. „Kiekvienas mokytojas yra lyderis savo srityje“ – teigia mokytojai, Mokinių tarybos atstovai. Daugelis išskiria gimnazijos direktorių kaip lyderį, palaikantį kitų idėjas, auginantį lyderystę, direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Mokytojai įvardija ir atskirus mokytojus – aktyvius projektų organizatorius, ugdymo naujovių diegėjus, bendradarbiavimo su kitomis įstaigomis plėtojus. „Lyderis – tai tas, kuris pats aktyviai veikdamas, turėdamas savo idėjų, įtraukdamas kitus į veiklą, atsiduria priekyje, tas, paskui kurį einama“, – sako gimnazijos mokytojai. Tokių mokytojų yra mokykloje – tai anglų kalbos, istorijos, lietuvių kalbos, technologijų mokytojos. Vertintojai teigia, kad mokyklos vadovai pripažįsta ir vertina iniciatyvius mokytojus, skatina jų veiklą, pasitiki bendruomenės narių patirtimi ir saviraiška, sudaro sąlygas tobulėti, skatina ir teikia paramą lyderystės plėtojimuisi.

Personalo valdymas tinkamas (3 lygis). Personalas sukomplektuotas gerai, mokykloje dirba būtinas kompetencijas turintys mokytojai. Šiais metais gimnazijoje 67 mokytojai (steigėjo duomenimis): 19 mokytojų, 21 vyresnysis mokytojas, 25 mokytojai metodininkai, 2 mokytojai ekspertai ir pagalbos mokiniui specialistai – 2 socialiniai pedagogai, psichologas, specialusis pedagogas, 2 mokytojo padėjėjai, 2 bibliotekininkai. Šiuo metu gimnazijoje yra kai kurių specialistų trūkumas, išorinio veiklos vertinimo metu vyko konkursas logopedo ir specialiojo pedagogo pareigybei užimti. Kalbant su vadovais išsiaiškinta, kad mokytojų ir aptarnaujančio personalo kaita nedidelė, susijusi su dalies mokytojų išėjimu į pensiją, dalis keitė darbą rinkdamiesi kitą veiklos profilį. Priimant naujus darbuotojus didelis dėmesys skiriamas jų nuostatai dirbti bendruomeniškai, kurti pozityvų mokyklos įvaizdį, gebėjimui įsipareigoti, vertinama asmens kompetencija, patirtis, dalykinės ir asmeninės savybės. Priimant į darbą asmenis, laikomasi teisės aktuose numatytų reikalavimų ir procedūrų. Mokykloje pagarbiai bendraujama su mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais, aptarnaujančiu personalu, siekiama, kad kiekvienas bendruomenės narys, taip pat ir aptarnaujantis personalas, įsijungtų į bendrą veiklą, šventes.

Kvalifikacijos tobulinimas mokykloje vyksta planingai, parengtas „Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašas“, reglamentuojantis kvalifikacijos tobulinimo tikslus, uždavinius, būdus, formas, organizavimą bei finansavimą, aprašas paskelbtas gimnazijos interneto svetainėje. Dauguma gimnazijos mokytojų ir administracija įvardija susitarimus dėl kvalifikacijos kėlimo prioritetų ir lėšų paskirstymo kvalifikacijos kėlimo renginiams apmokėti: apie pusę lėšų skiriama bendriems mokytojų mokymams organizuoti atsižvelgiant į veiklos plane iškeltus metų tikslus, kita pusė – seminarams, kursams, skirtiems individualiems mokytojų dalykiniams, metodiniams poreikiams tenkinti. Nustatyta metams 15 eurų lėšų suma vienam asmeniui. Kvalifikacijos tobulinimui pasirinktos veiklos kryptys dera su gimnazijos veiklos tikslais. 2014 metais buvo skiriamas didelis dėmesys pamokos kokybei gerinti, 2015 metais gilinamasi į ugdymo turinio diferencijavimą ir individualizavimą, bendruomeniškumo kūrimą. Organizuoti mokymai gimnazijos mokytojų bendruomenei: „Kūrybišką mąstymą skatinantys metodai“, „Koučingo taikymas edukacinėje praktikoje“ „Mąstymo kultūrą ugdanti mokykla“, „III–IV gimnazijos klasių mokinių verslumo ugdymas taikant netradicines ugdymo formas“ ir kt. Gimnazijos mokytojai dalijasi patirtimi: mokytojai ir mokiniai dalyvavo mokomojo filmo pagal Ugdymo plėtotės centro įgyvendinamo projekto „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)“ „Jaunasis tyrėjas“ filmavime, išleido metodinius leidinius „11–12 kl. mokinių verslumo ugdymas taikant netradicines ugdymo formas technologijų pamokose“, „Debatų metodikos integravimas į formaliojo švietimo sistemą“, organizavo mokymus savo ir kitų mokyklų mokytojams „Aktyvių ir netradicinių metodų taikymas ugdant mokinių verslumą“, „Ugdymas karjerai per netradicinių metodų taikymą“, skaitomi pranešimai konferencijose. Dauguma darbuotojų džiaugiasi, kad mokyklos administracija pastebi jų indelį į mokyklos veiklą, rezultatus, randa gerą žodį, padėkoja, paskatina padėkomis, pagyrimais, esant galimybei skiriami priedai prie atlyginimo. Priedai išmokami esant asmeninėms jubiliejinėms šventėms ar ištikus nelaimei. Direktorius įsitikinęs, kad už darbą turi būti atlyginta pagal mokytojo

indėlių, bet ne visiems vienodai, todėl papildomų valandų paskirstymas vyksta pačiam mokytojui pasirenkant ir įsipareigojant atlikti tam tikrą veiklą. Papildomų valandų skyrimo ir apmokėjimo tvarka aptarta mokyklos bendruomenėje, ji veikia kaip mokytojų iniciatyvumą teigiamai įtakojanti priemonė. Direktorius telkia bendruomenę organizuodamas bendras išvykas, ekskursijas, šventes.

Personalo darbo teisės ir pareigos, funkcijos apibrėžtos mokyklos nuostatuose, darbuotojų pareigybių aprašymuose, su kuriais darbuotojai yra susipažinę pasirašytinai. Mokyklos pedagogų ir darbuotojų darbas organizuojamas vadovaujantis direktoriaus įsakymais, pareigybių aprašymais, darbo tvarkos taisyklėmis, darbo sutartimis, patvirtintais tvarkaraščiais bei darbo grafikai. Dauguma mokyklos bendruomenės narių stengiasi kurti gražią aplinką, nors pastatui būtina renovacija, tačiau patalpose palaikoma švara ir tvarka, kuriamos lauko rekreacinės zonos – vidinis kiemelis, kiemelis su suoliukais ir žaliaja augmenija. Geras aptarnaujančio personalo darbo organizavimas – mokykloje švaru, operatyviai tvarkomi gedimai ir sprendžiamos kitos problemos.

Materialinių išteklių valdymas vertinamas gerai (3 lygis), lėšų vadyba vertinama labai gerai (4 lygis) ir išskiriama kaip stiprioji mokyklos veiklos sritis, turto vadyba – gerai (3 lygis), o patalpų naudojimas vertinamas patenkinamai (2 lygis) ir priskiriamas prie tobulintinų veiklos sričių.

Gimnazijos administracija biudžeto lėšas tvarko pagal savivaldybės ir valstybės reglamentuotą tvarką. Direktorius puikiai supranta mokyklos biudžeto ypatumus, todėl šioje srityje pavyko pasiekti ženklų rezultatų. Direktorius teigimu, jam pradėjus dirbti 2012 metais, mokykloje buvo 180 000 Lt mokinio krepšelio trūkumas dėl neūkiško finansų tvarkymo, kurį per vienerius metus pavyko išlyginti pradėjus tinkamai tvarkyti finansų apskaitą, išsprendus apmokėjimo už papildomus darbus, klasių komplektavimo, klasių skirstymo į grupes ir kitus klausimus. Švietimo skyriaus duomenimis, gimnazijai 2014 metais ugdymo procesui organizuoti buvo skirta 3106,8 tūkst. Lt, 2015 metais gimnazijai skirta 537,65 Eur. 2014 m. mokykla baigė be įsiskolinimų, planuojama, kad mokinio krepšelio lėšų pakaks ir 2015 metais. Mokytojų darbo užmokestis skaičiuojamas pagal vidutinį koeficientą. 2014 metų II pusmetį sutaupius lėšų, mokytojų pritarimu, iki metų pabaigos mokytojų atlyginimų koeficientai buvo padidinti visiems mokytojams. Stinga savivaldybės skiriamų lėšų, kadangi pastatas nerenovuotas, prarandama daug šilumos energijos, pastato šildymo išlaidos labai išauga. Mokykla, skirstydama MK lėšas mokymo priemonių ir vadovėlių įsigijimui, mokytojų kvalifikacijos tobulinimui, pažintinei veiklai, IKT diegimui ir naudojimui, laikosi MK metodikos reikalavimų. Per paskutinius dvejus metus gimnazija išsiskyrė aktyvia projektine veikla, gebėjimu pritraukti papildomas lėšas veiksmingesniam ugdymo proceso organizavimui, ugdymo aplinkai tobulinti. Švietimo skyriaus duomenimis, gimnazijai 2014 metais pavyko papildomai pritraukti 87 tūkst. Lt. ES lėšų projekto „III–IV gimnazijos klasių mokinių verslumo ugdymas taikant netradicines ugdymo formas“ vykdymui, savivaldybės indėlis šio projekto vykdymui – 29 tūkst. Lt. Projektas skirtas mokytojų kvalifikacijos tobulinimui šalies mastu, metodinės priemonės Lietuvos mokykloms parengimui ir išleidimui. Prie gimnazijos turtinimo prisidėjo tėvai ir kiti rėmėjai, skirdami 13,1 tūkst. Lt iš 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio. Gimnazijai pavyko pritraukti 7,4 tūkst. Lt organizuojant projektinę veiklą su įvairiomis įstaigomis, organizacijomis. Įstaiga, nuomuodama patalpas, uždirbo 50 tūkst. Lt. Kaip teigia Švietimo skyrius, „dideli pokyčiai matomi gimnazijos aplinkoje: atnaujinti vidinio kiemelio gėlynai, įrengti suoliukai, dviračių stovai“. Mokyklai pavyko pritraukti lėšų ir iš kitokių šaltinių: choro rūbams įsigyti – 2 tūkst. Lt, 15 tūkst. Lt gauta iš Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros sportinių įrenginių įsigijimui, 80 tūkst. Lt – projekto „Change it“ vykdymui iš Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros kelionėms, seminarams, susitikimams organizuoti. Mokyklą remia įvairios firmos dovanodamos statybines medžiagas, medieną pavyzdžiui, UAB „Rumida“, UAB „Eniras“, UAB „Statybų bazė“, UAB „Lentvario mediena“ ir kt., spaudos darbais UAB „Mylida“, apranga UAB „Amalva“, finansais UAB „Santex“ – daugiau kaip 10 tūkst. Lt ir 650 eur. Gimnazija pasirašiusi trišales bendradarbiavimo sutartis dėl viešųjų darbų įgyvendinimo su Trakų r. Savivaldybe ir Vilniaus teritorine darbo birža įgyvendinant ESF projektą, efektyviai panaudoja seniūnijos siunčiamų atlikti asmenų darbą, kuria bendromis pastangomis lauko erdves. Gebėjimas su gaunamomis MK lėšomis užtikrinti veiksmingą ugdymo proceso organizavimą,

pritraukti papildomų lėšų mokyklos aplinkos tobulinimui bei veiklos organizavimui yra vienas iš stipriųjų mokyklos veiklos aspektų, ši patirtis skleistina šalies mastu.

Bibliotekos fondas aprūpintas reikiamaisiais vadovėliais, jų pakanka, kasmet (pasitarus su mokytojais) papildomas naujais komplektais. Pakankamas grožinės, mokslinės, informacinės, pedagoginės literatūros fondas. Šiuo metu mokykla turi daugiau negu 10 000 inventorinių leidinių, užsakomi įvairūs periodikos leidiniai. Mokyklos darbuotojai ir mokiniai gali naudotis kopijavimo, skanavimo paslaugomis. Gimnazijoje yra 3 interaktyvios lentos, 15 multimedijos įrenginių, 122 kompiuteriai, kurie turi interneto ryšį. Beveik visos mokytojų darbo vietos aprūpintos IT (išskyrus tikybos kabinetą, vieną technologijų kabinetą (keramikos klase), specialiąsias klases, šokių studiją ir vieną anglų kalbos kabinetą). Kompiuterinės technikos atnaujinimui skiriamas išskirtinis dėmesys. Vien per 2014 metais atnaujinti vieno informacinių technologijų kabineto kompiuteriai, įsigytos 5 magnetinės lentos, 5 projektoriai, 2 nespalvoti daugiafunkciniai įrenginiai, skaitmeninis fotoaparatas, 2 filmavimo kameros. Mokykla pagal galimybes atnauja mokyklinius baldus, pavyzdžiui, 2015 metais pirkti baldų už 7 tūkst. eurų, mokymo priemonių už 3 tūkst. eurų. Tačiau dėl nepakankamo finansavimo įstaigoje dar stinga naujų baldų ir kompiuterinės technikos. Keli kabinetai išskirtinai gerai aprūpinti mokomosiomis priemonėmis, mobilios laboratorijos fizikos, chemijos, biologijos kabinetuose, modernių mokomųjų priemonių gausa stebina muzikos, dailės, technologijų kabinetai (įsigytos dalyvaujant MTP+ projektuose).

Stebėdami pamokas vertintojai fiksavo, kad 42 (35 proc.) pamokose mokytojai naudojo informacines technologijas. Dalyje (24 proc.) stebėtų pamokų (12b(6) kl. lietuvių k., 12ab kl. istorijos, 8b kl. chemijos, 10c kl. fizikos, 11ab(1) kl. modulis anglų k., 10a kl. dailės, 7a kl. muzikos, 11ab(4) kl. anglų k., 6b kl. technologijų, 6a kl. dailės, 8c kl. biologijos, 12ab kl. taikomojo meno, 7b kl. lietuvių k., 12b(7) kl. lietuvių k., 6c kl. integruota informacinių technologijų ir anglų k., 3 spec. kl. žmogaus saugos, 9a kl. tikybos, 9a kl. etikos, 5b kl. istorijos, 6b kl. vokiečių k., 9b kl. fizikos, 9b kl. fizikos, 5a kl. muzikos, 5b kl. dailės, 8b (3) kl. anglų k., 9b (4) kl. anglų k., 8b kl. fizikos, 10 b kl. pilietiškumo ugdymo, 7a kl. lietuvių k., 11ab(1) kl. anglų k., 7a(1) kl. rusų k., 10a kl. ekonomikos, 10c kl. pilietinio ugdymo) tinkamai naudotos įvairios priemonės ar technologijos.

Informacinių technologijų naudojimas, kaip stiprioji pamokos pusė, išskirtas šiose pamokose: 12b(6) kl. lietuvių k. pamokos aiškinimui, uždavinio skelbimui, 12ab kl. istorijos pamokoje, naujos medžiagos pateikimui, mokymuisi, kartojimui, 10c kl. fizikos pamokoje IT panaudota siekiant įvairių tikslų, 6b kl. technologijų pamokoje išmanioji lenta tikslingai naudota vizualizavimui, 8c kl. biologijos pamokoje naudojant IT pateikta nauja medžiaga, iliustracijos, 12ab kl. taikomojo meno pamokoje naudojant nešiojamus kompiuterius ieškota informacija įvairiuose šaltiniuose, tikslingai naudota išmanioji lenta, 7b kl. lietuvių k. pamokoje IT naudota uždavinio skelbimui, užduočių atlikimui, 9a kl. tikybos pamokose mokiniams nauja tema aiškinta naudojant skaidres, kurios padėjo suprasti pamokos temą, 9a kl. etikos pamokoje IT naudota pakartojimui, naujos temos aiškinimui, filmo ištraukų demonstravimui, mokymuisi naudota e. mokomoji programa, esanti internete, 5b kl. istorijos pamokose naudotos skaidrės aiškinimui, 6b kl. vokiečių k. filmuko demonstravimui, 6c kl. gamtos ir žmogus pamokoje – temos aiškinimui, 9b kl. fizikos pamokoje daug įvairių IT priemonių, dokumentų kamera, naudota e.mokymo priemonė, 5a kl. muzikos pamokoje – prasidainavimui, 5b kl. dailės pamokoje informacijos pateikimui, 8b (3) kl. anglų k. pamokoje naudota google aplinka anketų sudarymui, apklausos organizavimui, pavyzdžių analizavimui, namų darbų užduoties aiškinimui, 8b kl. fizikos pamokoje naudota e.priemonė iš e.mokykla terpės, 10b kl. pilietiškumo ugdymo pamokoje uždavinio skelbimui, aiškinimui, 11ab (1) kl. anglų k. pamokoje – pratimų pasitikrinimui, 7a(1) kl. rusų k. pamokoje klausimyno paieškai, 10c kl. pilietinio ugdymo pamokoje naudota mokyklos interneto svetainės medžiaga.

Mokymosi aplinka tik 11 pamokų įvertinta labai gerai (4 lygiu), sukurta paveiki mokymosi aplinka, gausu mokymuisi reikalingų priemonių, klasėje jauku: 12ab kl. istorijos modulio pamokoje, 9b kl. muzikos, 11ab(4) kl. anglų k., 6b kl. technologijų, 8c kl. biologijos, 12ab kl. taikomojo meno, 9b kl. matematikos, 3 spec. kl. žmogaus saugos, 9b kl. fizikos, 8a kl. lietuvių k., 8b(3) kl. anglų k.

Mokymosi aplinka beveik pusėje stebėtų pamokų (59 pamokose) įvertinta patenkinamai: 11b(1) kl. lietuvių k., 7c kl. lietuvių k., 9ab(1) kl. vokiečių k., 3 spec. kl. technologijų, 2 spec. kl. integruotoje gamtos mokslų ir anglų k., 7b kl. matematikos, 8b kl. chemijos, 12a kl. tikybos, 12a(A) kl. informacinių technologijų, 3 spec. kl. istorijos, 7c(5), 7a(6) kl. anglų k., 10b kl. geografijos, 11ab kl. rusų k., 10b kl. matematikos, 5a kl. gamtos ir žmogaus, 6c kl. istorijos, 5b kl. kūno kultūros, 12ab(5) kl. anglų k., 10a kl. kūno kultūros, 12b kl. informacinių technologijų, 12b(7) kl. lietuvių k., 6c kl. integruotoje informacinių technologijų ir anglų k., 11ab(2) kl. anglų k., 7a kl. geografijos, 6c kl. lietuvių k., 10b kl. kūno kultūros, 9b kl. ekonomikos, 5c kl. dailės, 9a kl. technologijų, 11ab(2) kl. matematikos, 12a kl. biologijos, 12b kl. istorijos, 6a(6) kl. anglų k., 11a(5) kl. lietuvių, 3 spec. kl. matematikos, 10a kl. rusų k., 9ab(2) kl. rusų k., 9ab kl. vokiečių k., 5b kl. matematikos, 5b kl. dailės, 9b(4) kl. anglų k., 10b kl. pilietiškumo ugdymo, 6a kl. technologijų, 2 spec. kl. anglų k., 7a(1) kl. rusų k., 12a kl. šokio, 6a kl. gamtos ir žmogaus, 10a kl. ekonomikos, 10c kl. pilietinio ugdymo, 5c kl. istorijos, 10c kl. matematikos, 6a kl. lietuvių k.

Mokymosi aplinka įvertinta kaip netinkama vienoje technologijų pamokoje, nes patalpa netvarkinga, mokiniai dirbo dulkėse. Prie tobulintinų sričių išskirta kita technologijų pamoka, kuri vyko medžio darbams atlikti nepritaikytoje patalpoje (nevuvo darbastalių, potencialus pavojus mokiniams susižeisti, dulkės), kūno kultūros organizavimas sporto salėje dažnai vyksta sportuojant vienu metu 3–4 grupėms, čia per maža erdvė aktyviai judėti, potencialus pavojus traumoms, didelis triukšmas, žema temperatūra patalpoje.

Vizito metu vertintas patalpos tinkamumas mokyti, jaukumas, estetiškumas, informacijos šaltinių ir mokymosi priemonių kiekis, tinkamumas ir panaudojimo veiksmingumas, racionalus erdvių, patalpų pritaikymas ir naudojimas ugdymo procesui pateikiamas 9 lentelėje.

Ugdymo (-si) aplinkos apibendrintas vertinimas (N=120)

9 lentelė

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
11 pamokų	49 pamokos	59 pamokos	1 pamoka
9,2 proc.	40,8 proc.	49,2 proc.	0,8 proc.

Patalpų naudojimas gimnazijoje patenkinamas ir priskiriamas prie tobulintinų veiklos sričių. Mokykla neturi leidimo-higienos paso nuo 2011 metų. Direktorius ir ūkio dalies pavaduotojo teigimu, pagrindinė to priežastis yra netinkama apšvietimo būklė (sena instaliacija, netinkami šviestuvai) ir laiptų turėklai, neatitinkantys reikalavimų. Didelė mokyklos patalpų dalis, mokomieji kabinetai, viešosios erdvės, koridoriai, skaitykla, sporto, aktų salė reikalauja skubaus remonto, dažai nutrupėję nuo lubų, sienų, palangių, grindų dangos prakiurusios didelėje dalyje patalpų. Tačiau nors dauguma patalpų remontuotinos, jos prižiūrimos, palaikoma švara ir tvarka. Mokyklos patalpose vėsu, kai kuriose erdvėse temperatūra neatitinka higienos normų. Pastatas pastatytas 1963 metais, nerenovuotas, neapšiltintas, sienos, lubos pelija, ypač viršutiniuose aukštuose. Mokyklos vadovai siekia, kad ugdymo procesas ir renginiai vyktų saugioje ir jaukioje aplinkoje, parengta daug projektų (techninių, investicinių) siekiant gauti finansavimą pastato renovacijai. Vidinis patalpų panaudojimas iš dalies tinkamas, mokiniai neturi rūbinių, todėl, pažeidžiant higienos normas, viršutinius drabužius kabina klasėse tam tikslui klasių gale įrengtose kabyklos. Buvusių mokinių rūbinių vietoje įrengti darbuotojų darbo kabinetai. Dalis koridorių patalpų panaudota mokomųjų kabinetų įrengimui, sumažintos erdvės, todėl į kelis kabinetus patenkama siaurais, nesaugiais tamsiais koridoriais. Remontuoti mokinių persirengimo kūno kultūrai kambariai, sporto, aktų salė, valgykla. Gimnazijos bibliotekos-skaityklos patalpos (nors jose ir įrengtos 4 kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga, yra akivaizdžiai per mažos gimnazijos mokinių poreikiams tenkinti. Mokinių poilsui koridoriuose, fojė naudojami suoliukai, sėdmaišiai. Viešosiose erdvėse pastebėtos kelios mokinių kūrybinių darbų parodos, tačiau dalis erdvių neišnaudota. Įstaigos vadovai ir pavaduotojas ūkiui teigė, kad mokykloje skubiai reikalinga išorinė ir vidinė patalpų renovacija, stadiono rekonstrukcija, kryptingai dirbama visais lygmenimis, siekiant pritraukti projektines lėšas šių problemų sprendimui. Vertintojai atkreipė dėmesį, kad bendruomenės narių

pastangomis yra siekiama kurti jaukią, estetišką ir tinkamą mokyti aplinką, ypač kuriant lauko poilsio erdves, pirmojo aukšto fojė, bendromis pastangomis sukurtas „bendruomenės medis“, papuošta mokykla kalėdiniam laikotarpiui (pirmasis aukštas). Rekomenduojama mokyklai dar labiau telkti bendruomenės pastangas kuriant jaukius mokomuosius kabinetus, surasti galimybę įrengti mokiniams rūbines, suremontuoti persirengimo kambarius. Tikėtina, kad mokyklai gavus pakankamai lėšų iš ES struktūrinių fondų ir savivaldybės, pavyks patobulinti mokyklos vidines erdves, jos atitiks higienos reikalavimus ir taps patraukliomis.

III. MOKYKLOS ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMAS

Mokyklos įsivertinimas atliekamas nuo 2013 metų. Kasmet direktoriaus įsakymu sudaromos Veiklos įsivertinimo darbo grupės, tačiau šioms grupėms stinga žinių mokyklos veiklos kokybės įsivertinimui organizuoti. Iš pokalbių su Metodine taryba, Veiklos įsivertinimo grupėmis (2015 m., 2014 m.) išryškėjo, kad mokytojams menkai žinomos IQES online galimybės, nepakankamai išanalizuotos 2009 m. Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijos. Paskutinius dvejus metus gimnazija neteikė informacijos NMVA apie veiklos įsivertinimą.

Gimnazijos interneto svetainėje paskelbtame Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo tvarkos apraše, patvirtintame mokyklos direktoriaus 2012 m. įsakymu, teigiama, kad mokykla vadovaujasi Bendrojo lavinimo mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. ISAK-607. Šiame apraše patvirtintas gimnazijos veiklos įsivertinimo organizavimo modelis, derantis su 2009 m. Rekomendacijose patvirtintu veiklos kokybės įsivertinimo modeliu. Mokyklos įsivertinimo apraše numatytas „plačiojo veiklos įsivertinimo“ ir pasirinktos veiklos srities giluminio veiklos įsivertinimo atlikimas. Tačiau gimnazijoje „platusis įsivertinimas“ (nors mokyklos Apraše „platųjį įsivertinimą“ numatyta atlikti kasmet) jau keleri metai nevykdomas.

Atliekant pasirinktų sričių, rodiklių giluminį įsivertinimą, gimnazijoje atliekama nemažai tyrimų, duomenys dažniausiai renkami atliekant anketines apklausas, o surinkta medžiaga analizuojama, parengiama ataskaita, daromos diagramos, rezultatai, išvados, rekomendacijos, tačiau joms trūksta konkretumo. Įsivertinimo, gimnazijoje vis dar vadinamo vidaus audito, ataskaitos pristatomos mokyklos bendruomenei, skelbiamos gimnazijos interneto svetainėje, bet didesnės įtakos veiklos planavimui neturi.

Mokyklos KONTEKSTINIŲ duomenų suvestinė
(pateikiama su išorinio vertinimo ataskaita kaip priedas)

Bendra informacija apie mokinius, mokytojus, vadovus

Mokinių ir klasių komplektų skaičius skirtingais mokslo metais (mokyklos duomenimis)	Mokslo metai	Komplektų skaičius	Mokinių skaičius
	2013–2014 m. m.	28	603
	2014–2015 m. m.	29	579
	2015–2016 m. m.	26	545

Mokinių, paliktų kartoti kursą, skaičius	2012–2013 m. m.	2013–2014 m. m.	2014–2015 m. m.
	-	2	1

Mokytojų skaičius	Mokslo metai	Skaičius
	2013–2014 m. m.	65
	2014–2015 m. m.	64
	2015–2016 m. m.	69

Vadovai (nurodyti pareigybes)	Vadybinės kategorijos (mokyklos vertinimo metu)
Jonas Kietavičius	Atestacija vyks gruodžio mėn.
Giedrė Širinskienė	II
Daiva Prakapaitė	-
Lina Vasiliauskienė	-
Rasa Bliujūtė	-

Socialinio, ekonominio konteksto duomenys

Mokinių šeimos*	2014–2015 m. m.	2015–2016 m. m.
Socialiai remtinos šeimos	80	70
Probleminės šeimos	19	19
Disfunkcinės (asocialios) šeimos	2	14
Pilnos šeimos	430	416
Nepilnos šeimos	149	129

* Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jų negalite jų pateikti, prašome tai pažymėti.

Mokinių pavėžėjimo poreikis	Iki 3 km		Daugiau kaip 3 km	
	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis	Pagal ŠVIS duomenis	Mokyklos patikslintais duomenimis
Veža mokinių tėvai	-	-	-	-
Veža mokykla	-	-	-	-
Atvyksta kitu būdu	-	-	73	73

Mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą	Mokslo metai	Mokinių skaičius	Procentas nuo bendro (m. m.) mokinių skaičiaus
	2014–2015 m. m.	2015–2016 m. m.	
	103	90	16 proc.

Kita informacija

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius (iš viso)	2013–2014 m. m.	2014–2015 m. m.	2015–2016 m. m.
	27	26	35

Neformalusis švietimas*	Mokykloje	Už mokyklos ribų
Lankančių mokinių skaičius:	357 Pastaba: 60 mokinių mokykloje lanko 2 ir daugiau būrelių.	151 Pastaba: 1 būrelį lanko 131 mokinys, po 2 būrelius lanko 20 mokinių.

* Prašytume pastaboje pažymėti vaikų, lankančių mokykloje vieną ir kelis būrelius skaičių (pvz., 25 vaikai lanko 1 būrelį, 9 – kelis būrelius). Jei mokykla tokių duomenų nerenka, neanalizuoja ir jų negalite jų pateikti, prašome pažymėti ir tai.

Pastarieji dveji mokslo metai	Vidutiniškai 1 mokinys per mokslo metus praleido iš viso pamokų				Vidutiniškai 1 mokinys per mokslo metus praleido pamokų dėl nepateisinamų priežasčių			
	Vidutiniškai	5–8 kl.	9–10 kl.	11–12 kl.	Vidutiniškai	5–8 kl.	9–10 kl.	11–12 kl.
2013–2014 m. m.	103,2	91,2	124,1	94,2	40,5	12,2	60,1	42,2
2014–2015 m. m.	101,1	76,1	116,9	110,1	36,4	13,7	52,1	43,4

Mokslo metai	Rajono (miesto) renginiuose		Šalies renginiuose		Tarptautiniuose renginiuose	
	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius	Dalyvavusių mokinių skaičius	Prizininkų / laureatų skaičius
2013–2014 m. m.	263	134	68	13	38	-
2014–2015 m. m.	287	136	73	44	21	6

Projektai ¹	Socialiniai	Mokomieji	Bendruomenės	Tarptautiniai
Skaičius/ pavadinimas (-ai)	1. Projektas „Saugaus interneto diena“	1. Projektas „Kūrybinės partnerystės“	1. Tėstinis respublikinis projektas „Kalbos savaitė“	1. Erasmus+ projektas „Mokykla ir darbas“
	2. Projektas „Mokinių mokomosios bendrovės“	2. Ilgalais integruotas lietuvių kalbos, geografijos, technologijų, muzikos projektas 8 - 10 kl. „Akmuo lietuvių kultūroje“	2. Projektas „Sveiki sulaukė Šventų Velykų“	2. Bendradarbiavimas su Vengrijos Respublika Lietuvos anglų kalbos mokytojų asociacijos kvalifikacijos tobulinimo seminarų ciklas „Naujas anglų kalbos mokytojų profilis“
	3. Tėstinis projektas „Irklas“	3. Projektai: „Pitagoras“ 8 klasių mokiniams „Piešiame koordinacių plokštumoje naudodami funkcijų grafikus“	3. Sporto projektas „Judėk ir tobulėk“	3. Erasmus+ partnerystė Erasmus bei strateginių partnerystės projektas „Mąstymo kultūra mokykloje“

	4. Tęstinis projektas „Draugaukime“	4. Respublikinis „Mokinių kūrybinės veiklos projektas – vertimų ir iliustracijų konkursas „Tavo žvilgsnis“	4. Tęstinis projektas „Kaziuko mugė“	4. Tarptautinis Nordplus projektas „Parama Baltijos valstybių bendrojo lavinimo mokyklų jaunimo integravimui į prioritetinius darbo rinkos sektorius“ bendradarbiaujant su VŠĮ Trakų švietimo centru
	5. Projektas „Mes rūšiuojame, o tu?“	5. Tęstinis respublikinis projektas „Kalbų kengūra“		5. Asociuotų UNESCO mokyklų veiklos
	6. Vaikų socializacijos programa „Mano gimtinė ir aš“	6. Laboratorinių – eksperimentinių bandymų paroda - pristatymas „Eksperimentas kiekvienam“		6. Mainų projektas su Rheinės (Vokietija) mokykla
		7. Projektas „Kokia mūsų 5B“ (statistinis darbas) „Piešiame koordinačių plokštumoje“		7. Tarptautinis projektas „Poople to people“
		8. Ilgalaikis integruotas projektas „Smalsus, smalsesnis, smalsiausias“ (Protų kovos)		8. Tarptautinis eTwinning projektas „Pažinkime Europos mokinių gyvenimą per jų pamokų tvarkaraščius“ (Let's discover school lives of students in Europe with their lesson timetables).
		9. Integruotas fizikos – anglų k. – lietuvių k. – istorijos eTwinning projektas „Box of experiments“.		9. Tarptautinis eTwinning projektas „Box of Experiments“ (ekperimentų dėžutė).
				10. Tarptautinis eTwinning projektas „Kas yra kas tavo klasėje“ (Who is who in your class?)
				11. Projektas „International Friendship“.
				12. Tarptautinis eTwinning projektas „Sekant Nikola Tesla“ (By the Trace of Nikola Tesla).
				13. Tarptautinis eTwinning projektas „Pristatyk savo susirašinėjimo draugą“

* Socialiniai projektai – socialinius emocinius įgūdžius formuojančios programos ir projektai, nukreipti į santykius ir mikroklimatą (pvz.. „OLWEUS“, „Antras žingsnis“ ir t.t.);

* Mokomieji projektai – dalykiniai ir informaciniai projektai (pvz. karjeros ugdymui, psichikos sveikatai, žalingiems įpročiams ir t.t.);

* Bendruomenės – projektai, kurie vyksta už mokyklos ribų su kitomis organizacijomis (pvz. su senelių ar vaikų globos namais ir t.t.);

* Tarptautiniai projektai – visi projektai, kuriuose tiesiogiai dalyvauja kitos šalys (pvz. įvairūs mokinių mainai, stažuotės ir t.t.).